

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ,
ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИНКІВ
ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

25.06.2019

Київ

№ 1203

Про реєстрацію ПРИВАТНОМУ
АКЦІОНЕРНОМУ ТОВАРИСТВУ
«УКРАЇНСЬКА ПОЖЕЖНО-
СТРАХОВА КОМПАНІЯ»
правил добровільного страхування,
викладених у новій редакції

За результатами розгляду листа ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УКРАЇНСЬКА ПОЖЕЖНО-СТРАХОВА КОМПАНІЯ» про реєстрацію правил добровільного страхування, викладених у новій редакції, від 28.05.2019 № 1914/01 (вх. від 28.05.2019 № П 1246), відповідно до пункту 3 частини першої статті 28 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», частини третьої статті 17 Закону України «Про страхування», на підставі підпункту 62 пункту 4 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженого Указом Президента України від 23.11.2011 № 1070, Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 913, Характеристики та класифікаційних ознак видів добровільного страхування, затверджених розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 09.07.2010 № 565, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 16.11.2010 за № 1119/18414, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, **постановила:**

1. Зареєструвати ПРИВАТНОМУ АКЦІОНЕРНОМУ ТОВАРИСТВУ «УКРАЇНСЬКА ПОЖЕЖНО-СТРАХОВА КОМПАНІЯ» (код за ЄДРПОУ 20602681; місцезнаходження: 04080, м. Київ, вул. Кирилівська, 40) Правила добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу), викладені в новій редакції, затверджені наказом Голови Правління ПрАТ «УПСК» Нестерова І.Л. від 23.05.2019 № 122.

2. Управлінню забезпечення діяльності Голови та членів Комісії забезпечити оприлюднення рішення на офіційному веб-сайті Нацкомфінпослуг у мережі Інтернет.

3. Контроль за виконанням розпорядження покласти на члена Нацкомфінпослуг Максимчук О.В.

Голова Комісії

І. Пашко

Зареєстровано
Національною комісією, що здійснює
державне регулювання у сфері ринків
фінансових послуг, згідно Розпорядження
№ 1203 від 25.06.2019 р.

Затверджено
наказом Голови Правління
ПрАТ «УПСК»
від 23.05. 2019 р. № 122

Голова Правління

І.Л. Нестеров

**ПРАВИЛА ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
ВАНТАЖІВ ТА БАГАЖУ (ВАНТАЖОБАГАЖУ)
(нова редакція)**

№ 91

Від 23 травня 2019 р.

м. Київ, 2019 р.

ЗМІСТ

1.	ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ ТЕРМІНІВ	3
2.	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	8
3.	ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	9
4.	СТРАХОВІ РИЗИКИ ТА СТРАХОВІ ВИПАДКИ	10
5.	ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ	16
6.	ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ, СТРАХОВИХ ТАРИФІВ, СТРАХОВИХ ПЛАТЕЖІВ І ФРАНШИЗИ	20
7.	СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	24
8.	ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	26
9.	ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН	30
10.	ЗМІНА УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. ЗМІНА СТУПЕНЯ СТРАХОВОГО РИЗИКУ	34
11.	ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ	36
12.	ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ	39
13.	ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	42
14.	СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ У ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	47
15.	ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	49
16.	УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	50
17.	ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ	52
18.	ОСОБЛИВІ УМОВИ	52
19.	ДОДАТОК	68

1. ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ТА СПЕЦІАЛЬНИХ ТЕРМІНІВ

1.1. Основні терміни, що використовуються в Правилах добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу), вживаються у наступному значенні:

- Вигодонабувач** – юридична або дієздатна фізична особа, у тому числі фізична особа – підприємець, яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку і яка призначається Страхувальником для отримання страхового відшкодування відповідно до умов Договору страхування та чинного законодавства України.
- Договір страхування** – письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній у Договорі страхування Страхувальником (Вигодонабувачу), а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови Договору страхування.
- Ліміт зобов'язань** – величина, зазначена в Договорі страхування, що не перевищує встановлену в Договорі страхування страхову суму й у межах якої Страховик зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку, що за згодою Сторін Договору страхування може встановлюватися за одним або декількома страховими випадками, за окремою категорією вантажів (багажу, вантажобагажу), по окремому транспортному засобу (контейнеру, вагону тощо), по окремому перевезенню вантажу (багажу, вантажобагажу), по певній території перевезення / місцю проміжного зберігання тощо.
- Страхова сума** – грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов Договору страхування зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.
- Страхове відшкодування** – страхова виплата, яка здійснюється Страховиком у межах страхової суми відповідно до умов Договору страхування при настанні страхового випадку.
- Страховий випадок** – подія, передбачена Договором страхування, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій третій особі.

Страховий захист	– зобов’язання Страховика, визначені Договором страхування, щодо відшкодування збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку, який стався в обумовлений Договором страхування відрізок часу.
Страховий платіж (страховий внесок, страхова премія)	– плата за страхування, яку Страхувальник зобов’язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.
Страховий ризик	– певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.
Страховий тариф	– ставка страхового платежу з одиниці страхової суми за визначений період страхування.
Страховик	– Приватне акціонерне товариство Українська пожежно-страхова компанія», створене згідно з Законом України «Про господарські товариства» з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про страхування», а також одержало у встановленому порядку ліцензію на провадження страхової діяльності.
Страхувальник	– юридична або дієздатна фізична особа, у тому числі фізична особа – підприємець, яка уклала зі Страховиком Договір страхування відповідно до цих Правил страхування.
Франшиза	– частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування.

1.2. Спеціальні терміни, що використовуються в Правилах добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу), вживаються у наступному значенні:

Абандон	– право Страхувальника заявити про відмову від своїх прав на застраховане майно (судно, вантаж) на користь Страховика та отримати повне страхове відшкодування.
Аварійний комісар	– особа, яка займається визначенням причин настання страхового випадку та розміру збитків, кваліфікаційні вимоги до якої встановлюються актами чинного законодавства України.
Аварійний сертифікат	– документ, який засвідчує причини, характер і розміри збитків внаслідок аварії.
Аварія загальна (відноситься тільки до морського)	– збитки, яких зазнано внаслідок зроблених навмисне і розумно надзвичайних витрат або пожертвувань з метою рятування судна, фрахту та вантажу, що перевозиться на

страхування)	судні, від загальної для них небезпеки. Загальна аварія розподіляється між судном, фрахтом і вантажем пропорційно їх вартості.
Аварія окрема (не загальна) (відноситься тільки до морського страхування)	– збитки, які не підпадають під визначення загальної аварії і не підлягають розподілу між транспортним засобом, вантажем (багажем) і фрахтом. Збитки, понесені в результаті окремої аварії, покладаються на потерпілого чи на відповідального за її скоєння.
Багаж	– особисті речі та інші матеріальні цінності, що належать пасажиру транспортного засобу та здаються ним для перевезення під відповідальність перевізника.
Баратрія	– збитки, нанесені судну або вантажу, внаслідок будь-яких навмисних дій капітана або членів екіпажу судна щодо завдання збитків його власнику або фрахтувальнику.
Бездіяльність	– форма поведінки особи, яка полягає у невжитті заходів, невчиненні дій, які особа могла та повинна була вжити та (або) здійснити/вчинити відповідно до правил, інструкцій, норм та інших нормативно-правових актів для запобігання настанню страхового випадку, зменшення розміру заподіяного збитку.
Вантаж	– майно, що транспортується чи підлягає транспортуванню повітряним, наземним, водним транспортом або іншими видами транспорту, крім багажу (вантажобагажу), з моменту прийняття для перевезень до моменту його здачі вантажоодержувачу.
Вантажобагаж	– вантаж, що перевозиться в пасажирських і поштово-багажних поїздах.
Вантажовідправник	- будь-яка фізична або юридична особа, що подає (пред'являє) вантаж для перевезення та іменується вантажовідправником у транспортних документах.
Вантажодержувач	- будь-яка фізична або юридична особа, яка уповноважена на отримання (приймання) вантажу, оформлення товарно-транспортних документів та розвантаження транспортних засобів у встановленому порядку.
Втрата вантажу (багажу, вантажобагажу)	– недоставка вантажу (багажу, вантажобагажу) до місця призначення з різних причин, в тому числі внаслідок незаконного заволодіння третьою особою майном з будь-якою метою, пропажі транспортного засобу, що перевозив вантаж (багаж, вантажобагаж) безвісті, у строки, встановлені договором перевезення та/або транспортним законодавством.

Диспаша	- спеціальний документ, що встановлює наявність загальної аварії, а також розрахунок та розподілення збитків між вантажовласником, судновласником і фрахтувальником.
Диспашер	- особа, яка встановлює наявність загальної аварії та складає розрахунок по її розподілу (диспашу).
Затримка (прострочення) доставки вантажу	- недоставлення вантажу в узгоджений термін або, якщо вантаж не був доставлений в узгоджений термін, перебільшення часу, який був би необхідний сумлінному перевізнику, над фактичною тривалістю перевезення з урахуванням обставин справи, зокрема, у випадку часткового завантаження транспортного засобу, часу, необхідного при звичайних умовах для комплектації вантажів для повного завантаження.
Знищення (загибель) вантажу (багажу, вантажобагажу)	– втрата майном (вантажем, багажем, вантажобагажем) своїх експлуатаційних, споживчих та інших якостей, внаслідок чого унеможливується подальше використання такого майна за своїм призначенням або необхідні витрати на його відновлення (якщо таке відновлення можливо для відповідного майна) дорівнюють або перевищують 75% його дійсної вартості безпосередньо перед настанням страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування.
Знос	– втрата вартості майна порівняно з вартістю аналогічного нового майна, зумовлена частковою або повною втратою первісних технічних та технологічних якостей майна, внаслідок його експлуатації або старіння.
Контейнер	– сконструйоване для багаторазового використання та допущене у встановленому порядку до експлуатації транспортне устаткування для перевезення вантажів одним або декількома видами транспорту.
Перевізник	– юридична особа або фізична особа-підприємець, яка взяла на себе зобов'язання і відповідальність за договором перевезення вантажу за доставку до місця призначення довіреного їй вантажу, перевезення вантажів та їх видачу (передачу) вантажоодержувачу або іншій особі, зазначеній у документі, що регулює відносини між вантажовідправником та перевізником або експедитором та перевізником.
Піратство	– використання з метою одержання матеріальної винагороди або іншої особистої вигоди озброєного чи неозброєного судна для захоплення іншого морського чи річкового судна, застосування насильства, пограбування або інших ворожих дій щодо екіпажу чи пасажирів такого

судна.

- Пошкодження вантажу (багажу, вантажобагажу)** – часткова втрата майном (вантажем, багажем, вантажобагажем) своїх експлуатаційних, споживчих та інших якостей, якщо витрати на його відновлення менше 75% дійсної вартості пошкодженого майна, яку воно мало безпосередньо перед настанням страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування.
- Правомірний одержувач** – фізична або юридична особа, визначена в товарно - транспортній накладній, як вантажоодержувач, і яка володіє правом власності на вантаж або уповноважена належним чином іншою юридичною або фізичною особою на одержання вантажу.
- Сюрвейер** – експерт, який здійснює огляд суден та вантажів та дає висновок про їх стан, розмір пошкоджень при аваріях, морехідності судна тощо.
- Товарно-транспортна документація** – комплект юридичних документів, на підставі яких здійснюють облік, приймання, передавання, перевезення, здавання вантажу та взаємні розрахунки між учасниками транспортного процесу.
- Товарно-транспортна накладна** – єдиний для всіх учасників транспортного процесу юридичний документ, що призначений для списання товарно-матеріальних цінностей, обліку на шляху їх переміщення, оприбуткування, складського, оперативного та бухгалтерського обліку, а також для розрахунків за перевезення вантажу та обліку виконаної роботи.
- Упакування** – це процес розміщення продукції в упаковці (тарі), який забезпечує захист товару від пошкоджень та втрат у процесі його обігу, а довілля – від забруднень. Упаковка (тара) повинна відповідати державним стандартам.
- Фрахт** – винагорода (компенсація), що сплачується за договорами перевезення, найму або піднайму судна або транспортного засобу (їх частин) для цілей:
- перевезення вантажів та пасажирів морськими або повітряними суднами;
  - перевезення вантажів залізничним або автомобільним транспортом.

1.3. Інші терміни використовуються у загальноприйнятому значенні та відповідно до чинного законодавства України.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1. Правила добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу), далі – Правила страхування, розроблені відповідно до Закону України «Про страхування» та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України, визначають загальний порядок і умови укладання, виконання, внесення змін та припинення дії Договорів добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу) (далі – Договір страхування).

2.2. Конкретні умови страхування визначаються Договором страхування. Страховик та Страхувальник (далі разом – Сторони) за взаємною згодою в Договорі страхування можуть врегулювати (конкретизувати) питання, які не врегульовані (не конкретизовані) Правилами страхування за умови, що вони не будуть суперечити іншим положенням Правил страхування та чинному законодавству України.

2.3. Договір страхування, укладений на підставі цих Правил, передбачає обов'язок Страховика за встановлену Договором страхування плату (страховий внесок, страховий платіж, страхову премію) здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов Договору страхування шляхом відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній Страхувальником у Договорі страхування (Вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням (загибеллю) або втратою застрахованого вантажу та багажу (вантажобагажу) чи його частини під час перевезення будь-якими видами транспорту та, якщо це передбачено Правилами та Договором страхування, під час його проміжного складського зберігання.

2.4. Страхувальниками за Договором страхування можуть бути власники вантажів (багажу, вантажобагажу), вантажовідправники, вантажоодержувачі або інші особи, які можуть зазнати збитків внаслідок пошкодження, знищення (загибелі) або втрати застрахованого вантажу та багажу (вантажобагажу) чи його частини, за наявності у них заснованого на законі, договорі або інших правових підставах майнового інтересу до вантажу та (або) багажу (вантажобагажу), запропонованого до страхування.

2.5. Страхувальник має право при укладенні Договору страхування призначити Вигодонабувача (Вигодонабувачів), який може зазнати збитків в результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування. Страхувальник може змінити Вигодонабувача за Договором страхування до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування.

2.6. За згодою Сторін Договору страхування обов'язки Страхувальника, зазначені в пункті 9.3 Правил страхування та (або) в Договорі страхування, можуть бути поширені на призначених в Договорі страхування Вигодонабувачів, крім обов'язку сплати страхових платежів, за умови ознайомлення таких Вигодонабувачів із Договором страхування. За таких умов, виконання або не виконання Вигодонабувачем таких обов'язків, буде мати такі ж самі правові наслідки, якби такі обов'язки виконав або не виконав Страхувальник.

2.7. За згодою Сторін Договору страхування в ньому може бути передбачено, що Вигодонабувач може з метою отримання страхового відшкодування за власною ініціативою вчиняти будь-які дії, які повинен чи має право вчиняти Страхувальник за Договором страхування. За таких умов, вчинення або не вчинення Вигодонабувачем таких дій, буде мати такі ж самі правові наслідки, якби такі дії вчинив або не вчинив Страхувальник.

2.8. Укладання Договору страхування на користь інших осіб не звільняє Страхувальника від виконання обов'язків за Договором страхування.

2.9. За погодженням Сторін Договору страхування, або у разі, коли застосування уніфікованих умов страхування вимагають міжнародні системи страхування, Договір страхування може включати уніфіковані умови об'єднання лондонських страховиків або інші умови, що застосовуються у міжнародній практиці страхування, з урахуванням вимог Закону України «Про страхування».

3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

3.1. Предметом Договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням вантажем та багажем (вантажобагажем), який перевозиться будь-якими видами транспорту.

3.2. Договори страхування можуть укладатися на перевезення вантажів або багажу (вантажобагажу), що здійснюються в тому числі наступними способами транспортування (перевезення):

3.2.1. Наземне транспортування (перевезення):

- автомобільні перевезення;

- залізничні перевезення;

3.2.2. Перевезення повітряним транспортом;

3.2.3. Перевезення водним транспортом:

- морським транспортом;

- річковим транспортом;

3.2.4. Трубопровідним транспортом;

3.2.5. Комбіноване (змішане, мультимодальне) перевезення - включає перевезення декількома видами транспорту, в тому числі транспортування трубопроводом, за одним товаророзпорядчим документом.

3.3. Відповідно до цих Правил, за згодою Сторін застрахованими можуть бути будь-які види вантажів, багажу, вантажобагажу (крім обмежень страхування відповідно до розділу 5 Правил та умов Договору страхування), в тому числі цінні вантажі, вантажі, що потребують спеціального температурного режиму, поштові відправлення.

3.4. Договором страхування можуть бути передбачені спеціальні вимоги для страхування певних видів вантажу, багажу (вантажобагажу), зокрема такі як: певний маршрут перевезення, спеціальні вимоги до перевізників та транспортних засобів, що здійснюють перевезення застрахованого вантажу, і умов перевезення (вид перевезення, наявність охорони вантажу та засобів стеження за транспортним засобом, перевезення

вантажу силами спеціалізованих транспортних компаній, перевезення у броньованих транспортних засобах, особлива упаковка вантажу, здійснення перевезення вантажу тільки в світлий час доби, узгодження маршруту перевезення вантажу зі Страховиком тощо). При наявності таких спеціальних умов страхування в Договорі страхування, перевезення, відмінне від таких умов, вважається не застрахованим.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ ТА СТРАХОВІ ВИПАДКИ

4.1. За цими Правилами страховий ризик – це подія, внаслідок настання якої майновим інтересам Страхувальника (Вигодонабувача), що пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням застрахованим вантажем (багажем, вантажобагажем), далі разом – застрахований вантаж, може бути завдано шкоду, а саме:

- 4.1.1. Пожежа, а також заходи вжиті з метою гасіння пожежі;
- 4.1.2. Вибух;
- 4.1.3. Землетрус, виверження вулкану, удар блискавки;
- 4.1.4. Стихійні явища (лихо): град, злива, сильний вітер, повінь, паводок, смерч, цунамі або інші стихійні лиха (явища), передбачені Договором страхування;
- 4.1.5. Посадка судна на мілину, викидання на берег, затоплення або перекидання судна, що здійснювало перевезення застрахованого вантажу;
- 4.1.6. Перекидання або схід з рейок наземного транспортного засобу;
- 4.1.7. Зіткнення або контакт транспортного засобу, який перевозить застрахований вантаж, з будь-яким нерухомим або рухомим предметом (в тому числі дорожньо-транспортної пригоди з автомобільним транспортом), за виключенням контакту з водою;
- 4.1.8. Аварія, аварійна посадка або падіння повітряного судна, що здійснювало перевезення застрахованого вантажу;
- 4.1.9. Руйнування / провал мостів, тунелів;
- 4.1.10. Пропажа транспортного засобу безвісти разом з застрахованим вантажем.

Якщо інше не передбачено Договором страхування, вантаж вважається зниклим безвісти:

а) при морських перевезеннях – коли про судно не надходило ніяких відомостей протягом 2 (двох) місяців від часу його запланованого прибуття до порту призначення;

б) при перевезеннях наземним транспортом – якщо застрахований вантаж не був доставлений протягом 30 (тридцяти) календарних днів по закінченню узгодженого строку прибуття в пункт призначення, а якщо такий строк не був узгоджений – після 2 (двох) місяців з дня прийняття вантажу до перевезення;

в) при перевезеннях повітряним транспортом – у випадку невиявлення застрахованого вантажу у разі розшуків впродовж 4 (чотирьох) місяців від дня, коли вантаж мав бути доставлений до аеропорту призначення;

г) при використанні трубопровідного транспорту – у випадку невиявлення застрахованого вантажу у пункті доставки впродовж 30 (тридцяти) календарних днів від дня прийому вантажу до перевезення.

Якщо одержання відомостей про транспортний засіб (вантаж) може бути затримано внаслідок військових дій, громадянської війни або громадських заворушень строки, зазначені в цьому пункті, можуть бути за згодою Сторін подовжені до 6 (шести) місяців, якщо інше не передбачено Договором страхування.

4.1.11. Будь-які події при навантаженні, вивантаженні, укладці застрахованого вантажу на/в транспортний засіб, а також під час заправлення транспортного засобу паливом;

4.1.12. Підмочення або пошкодження застрахованого вантажу внаслідок проникнення морської, озерної або річкової води в судно або інший транспортний засіб, контейнер або місце зберігання застрахованого вантажу;

4.1.13. Викидання застрахованого палубного вантажу за борт водного транспортного засобу з метою рятування судна;

4.1.14. Змивання застрахованого палубного вантажу хвилею за борт водного транспортного засобу;

4.1.15. Падіння застрахованого вантажу за борт водного транспортного засобу;

4.1.16. Пожертвування застрахованим вантажем при загальній аварії;

4.1.17. Крадіжка з проникненням, грабїж, розбїй, умисне знищення та (або) пошкодження застрахованого вантажу та інші протиправні дії третіх осіб;

4.1.18. Падіння літальних апаратів, їх уламків та об'єктів, що випали з них;

4.1.19. Інші передбачені Договором страхування ймовірні та випадкові події.

4.2. Страховим випадком є пошкодження, знищення (загибель) або втрата застрахованого вантажу, внаслідок настання зазначеної у Договорі страхування події (страхового ризику), що фактично сталася в період дії Договору страхування та не підпадає під виключення зі страхових випадків і обмеження страхування, передбачені Розділом 5 цих Правил та (або) Договором страхування, внаслідок чого виникає зобов'язання Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальникові (Вигодонабувачеві).

4.3. Подія, зазначена у п. 4.2 цих Правил, визнається страховим випадком за умови, якщо факт її настання підтверджується відповідними документами (відповідно до розділу 12 цих Правил).

4.4. За згодою Сторін в залежності від виду вантажу, умов перевезення, торговельних звичаїв та вимог комерційних контрактів, Договір страхування може бути укладений на підставі однієї з нижченаведених умов (програм страхування):

4.4.1. **«З відповідальністю за всі ризики»- Програма А.** За Договором страхування, укладеним на підставі цієї умови, в межах страхової суми відшкодовуються:

4.4.1.1. Збитки від пошкодження, знищення (загибелі) або втрати всього або частини застрахованого вантажу, завдані внаслідок будь-яких подій, що фактично сталися в період дії Договору страхування та не підпадають під виключення зі страхових випадків і обмеження страхування, передбачені Розділом 5 цих Правил страхування та (або) Договором страхування;

4.4.1.2. Збитки, витрати і внески по загальній аварії, які Страхувальник зобов'язаний понести, розподілені або призначені відповідно до договору перевезення (фрахтування) та (або) чинного законодавства, що діє на території, де сталася подія, і практики, за винятком випадків, передбачених у Розділі 5 цих Правил страхування та (або) Договором страхування;

4.4.1.3. Якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, необхідні та доцільно здійснені витрати на рятування вантажу, а також на запобігання, зменшення збитку та встановлення його розміру, якщо збиток відшкодовується за умовами Договору страхування.

4.4.2. **«З відповідальністю за загибель і пошкодження»- Програма В.** За Договором страхування, укладеним на підставі цієї умови, в межах страхової суми відшкодовуються:

4.4.2.1. Збитки від пошкодження, знищення (загибелі) або втрати всього або частини застрахованого вантажу, завдані внаслідок:

- а) пожежі або вибуху;
- б) землетрусу, виверження вулкану, удару блискавки;
- в) посадки судна на міліну, викидання на берег, затоплення або перекидання судна;
- г) перекидання або сходу з рейок наземного транспортного засобу;
- ґ) зіткнення або контакту транспортного засобу, який перевозить застрахований вантаж, з будь-яким нерухомим або рухомим предметом (в тому числі дорожньо-транспортної пригоди з автомобільним транспортом), за виключенням контакту з водою;
- д) аварія, аварійна посадка або падіння повітряного судна, що здійснювало перевезення застрахованого вантажу;
- е) підмочення або пошкодження застрахованого вантажу внаслідок проникнення морської, озерної або річкової води в судно або інший транспортний засіб, контейнер або місце зберігання застрахованого вантажу;
- є) викидання палубного застрахованого вантажу за борт водного транспортного засобу з метою врятування судна;
- ж) змивання застрахованого вантажу хвилею за борт водного транспортного засобу;
- з) повна загибель цілого місця застрахованого вантажу внаслідок падіння під час розвантаження чи навантаження на/в водний транспортний засіб;
- і) розвантаження застрахованого вантажу в порту лиха або в місці катастрофи в результаті аварії на судні.

4.4.2.2. Збитки, витрати і внески по загальній аварії, які Страхувальник зобов'язаний понести, розподілені або призначені відповідно до договору перевезення (фрахтування) та (або) чинного законодавства, що діє на території, де сталася подія, і практики, за винятком випадків, передбачених у Розділі 5 цих Правил страхування та (або) Договором страхування.

4.4.2.3. Договором страхування може бути передбачено відшкодування частки відповідальності Страхувальника за договором перевезення, який включає в себе застереження «Про зіткнення з вини обох сторін», в межах страхової суми за Договором страхування.

У випадку виникнення будь - яких претензій з боку судновласників за зазначеним застереженням Страхувальник зобов'язаний протягом 3 трьох робочих днів з моменту отримання претензій (якщо інший строк не передбачений умовами Договору страхування) повідомити про це Страховика, який має право за власний рахунок захищати Страхувальника від таких претензій.

4.4.2.4. Якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, необхідні та доцільно здійснені витрати на рятування застрахованого вантажу, а також на запобігання, зменшення збитку та встановлення його розміру, якщо збиток відшкодовується за умовами Договору страхування.

4.4.3. **«З відповідальністю за повну загибель (без відповідальності за пошкодження, крім випадків катастрофи)»- Програма С.** За Договором страхування, укладеним на підставі цієї умови, в межах страхової суми відшкодовуються:

4.4.3.1. Збитки від знищення (загибелі) або втрати всього або частини застрахованого вантажу, завдані внаслідок:

- а) пожежі або вибуху;
- б) посадки судна на мілину, викидання на берег, затоплення або перекидання судна;
- г) перекидання або сходу з рейок наземного транспортного засобу;
- г) зіткнення або контакту транспортного засобу, який перевозить застрахований вантаж, з будь-яким нерухомим або рухомим предметом (в тому числі дорожньо-транспортної пригоди з автомобільним транспортом), за виключенням контакту з водою;
- д) аварії, аварійної посадки або падіння повітряного судна, що здійснювало перевезення застрахованого вантажу;
- ж) розвантаження застрахованого вантажу в порту лиха або в місці катастрофи в результаті аварії на судні.

4.4.3.2. Збитки, витрати і внески по загальній аварії, які Страхувальник зобов'язаний понести, розподілені або призначені відповідно до договору перевезення (фрахтування) та (або) чинного законодавства, що діє на території, де сталася подія, і практики, за винятком випадків, передбачених у Розділі 5 цих Правил страхування та (або) Договором страхування.

4.4.3.3. Договором страхування може бути передбачено відшкодування частки відповідальності Страхувальника за договором перевезення, який включає в себе застереження «Про зіткнення з вини обох сторін», в межах страхової суми за Договором страхування.

4.4.3.4. У випадку виникнення будь - яких претензій з боку судновласників за зазначеним застереженням Страхувальник зобов'язаний протягом 3 трьох робочих днів з моменту отримання претензій (якщо інший строк не передбачений умовами Договору страхування) повідомити про це Страховика, який має право за власний рахунок захищати Страхувальника від

таких претензій. Якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, необхідні та доцільно здійснені витрати на рятування застрахованого вантажу, а також на запобігання, зменшення збитку та встановлення його розміру, якщо збиток відшкодовується за умовами Договору страхування.

4.5. При укладенні Договору страхування на умовах «З обмеженою відповідальністю (з відповідальністю за окремі ризики)» або «Без відповідальності за пошкодження, крім випадків катастрофи» за згодою Сторін в обсяг страхового покриття можуть бути включені додаткові ризики, з числа перелічених у п. 4.1 цих Правил страхування, а для умови «Без відповідальності за пошкодження, крім випадків катастрофи» також можуть покриватися випадки пошкодження застрахованого вантажу від визначених у Договорі страхування ризиків.

4.6. У разі, якщо деякі з зазначених п. 4.1 цих Правил страхування ризиків не включені в обсяг страхового покриття згідно з умовами Договору страхування, укладеному на підставі цих Правил страхування, ці ризики є виключеннями зі страхових випадків за таким Договором страхування.

4.7. Договір страхування може передбачати страхування на випадок настання одного або декількох страхових ризиків, передбачених у п. 4.1 цих Правил страхування (умова «**Страхування вантажів за визначеними ризиками**») та (або) бути укладений на підставі однієї з умов, передбачених у п. 4.4 Правил.

4.8. Конкретний перелік страхових ризиків за кожним окремим Договором страхування визначається за згодою сторін та зазначається в Договорі страхування.

4.9. Договором страхування може бути передбачено включення в обсяг страхового покриття ризиків, що виникають під час проміжного (тимчасового) зберігання застрахованого вантажу на складі / в сховищах в пунктах перевантаження і перевалок, відправлення та призначення, за умови, якщо Договором страхування не передбачено іншого, страхування на вказаний період здійснюється від загибелі, втрати або пошкодження всього або частини застрахованого вантажу під час його зберігання, що сталися в результаті:

4.9.1. Пожежі, вибуху, а також внаслідок заходів вжитих з метою гасіння пожежі;

4.9.2. Стихійних явищ (лиха);

4.9.3. Руйнування складських приміщень або інших будівель та конструкцій;

4.9.4. Аварій водопровідної, опалювальної, каналізаційної, протипожежної систем;

4.9.5. Крадіжки з проникненням, грабежу, розбою, умисного знищення та (або) пошкодження застрахованого вантажу;

4.9.6. Інших передбачених Договором страхування ймовірних та випадкових подій.

4.10. Договором страхування може бути передбачено включення в обсяг страхового покриття ризику зупинки / виходу з ладу (поломки) обладнання (установки) для підтримки температурного режиму у транспортному засобі, що викликало втрату якості або псування застрахованих вантажів та призвело до

неможливості їх використання за прямим призначенням та (або) їх реалізації через офіційну торговельну мережу («Рефрижераторні ризики»). При включенні даного ризику в страхове покриття, за Договором страхування відшкодовуються збитки, що настали внаслідок порушення температурного режиму за умови зупинки / виходу з ладу (поломки) обладнання на термін не менше 24 безперервних годин, якщо інше не передбачено Договором страхування, і за умови, що вантаж перевозиться на транспортному засобі, обладнаному справними пристроями запису температури вантажу в дорозі або інший апаратурою для створення, підтримки і контролю заданої температури. При цьому під такою установкою розуміється термоізований корпус транспортного засобу (контейнера) і передбачений конструкцією транспортного засобу (контейнера) рефрижераторний або опалювальний агрегат, встановлений в даному корпусі. Якщо даний ризик застрахований відповідно до Договору страхування, при перевезенні вантажу в рефрижераторних / опалювальних контейнерах до страхового випадку відноситься також вихід з ладу або поломка систем електропостачання контейнера.

4.11. Договором страхування може бути передбачено відшкодування витрат щодо запобігання або зменшення розміру збитків, завданих настанням страхового випадку, в тому числі:

4.11.1. Витрат на розвантаження, перенавантаження, тимчасове зберігання, а також додаткові витрати на продовження перевезення до пункту призначення, зазначеного в Договорі страхування, що виникають внаслідок настання страхового випадку, за умови, що ці витрати були доцільні або здійснені за вказівкою Страховика;

4.11.2. Витрат, пов'язаних з переміщенням або вивантаженням вантажу в порту відправлення, порту заходу або в місці сховища, коли пошкодження судна виявлено в порту відправлення або порту заходу за умови, що протягом рейсу не трапилося ніякого інциденту або іншої надзвичайної події, пов'язаної з таким пошкодженням, а також коли такі витрати було проведено виключно з метою переукладення вантажу через зміщення в процесі рейсу;

4.11.3. Витрат, пов'язаних із приведенням пошкодженого вантажу в транспортабельний стан (переупаковка, відсортування, просушка тощо), якщо це економічно доцільно. Якщо витрати, пов'язані з приведенням пошкодженого вантажу в транспортабельний стан включають в себе витрати з вимушеного відхилення від рейсу, що призводить до запобігання збитку, вони також підлягають відшкодуванню Страховиком;

4.11.4. Витрат на розслідування причин та обставин події;

4.11.5. Всіх необхідних, доцільно проведених та документально підтверджених витрат Страховальника з забезпечення можливості реалізації Страховиком прав вимоги до осіб, відповідальних за заподіяний збиток;

4.11.6. Інших витрат, пов'язаних зі страховим випадком, за згодою сторін, передбачених Договором страхування.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. Не визнаються страховими випадками та виплата страхового відшкодування не здійснюється за подіями (шкодою, збитками), що прямо або опосередковано пов'язані з та (або) є наслідком:

5.1.1. Будь-яких військових дій, а також маневрів або інших військових заходів; вторгнення, дій іноземних держав (при оголошенні війни або без оголошення війни); воєнних, збройних конфліктів; дії незаконних збройних формувань; повалення (захоплення) влади або спроби таких дій; диверсії; найманства; посягання на територіальну цілісність; мародерства; агресії іншої держави або заходів щодо її подолання; вторгнення військ іншої держави або несанкціонованого перетину кордону військами іншої держави; будь-яких інших дій за політичними, економічними, соціальними мотивами («Військові ризики»);

5.1.2. Дії знарядь війни, покинутих знарядь війни (боєприпасів, мін, бомб тощо);

5.1.3. Громадянської війни; громадських заворушень; вуличних заворушень усякого роду; масових заворушень; заколотів; локаутів; повстань; революцій; узурпації влади; цивільних безладь; військового, воєнного або надзвичайного стану; страйків; державних переворотів; військової диктатури, а також вилучення, примусового вилучення, мобілізації, реквізиції, арешту, конфіскації, націоналізації або знищення застрахованого вантажу за розпорядженням або рішенням органів державної влади, та інших подібних заходів політичного характеру, які здійснюються згідно з розпорядженням військової чи цивільної влади та політичних організацій в країні Страхувальника або за розпорядженням існуючого де-юре та де-факто уряду чи будь-якого органу влади або за вимогою представників військової чи цивільної влади («Страйкові ризики»);

5.1.4. Терористичного акту, диверсії («Терористичні ризики»).

Під терористичним актом розуміється застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, які створювали небезпеку для життя чи здоров'я людини або заподіяння значної майнової шкоди чи настання інших тяжких наслідків, якщо такі дії були вчинені з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення, або з метою впливу на прийняття рішень чи вчинення або невчинення дій органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, службовими особами цих органів, об'єднаннями громадян, юридичними особами, або привернення уваги громадськості до певних політичних, релігійних чи інших поглядів винного (терориста), а також погроза вчинення зазначених дій з тією самою метою.

Під диверсією розуміється вчинення з метою ослаблення держави вибухів, підпалів або інших дій, спрямованих на масове знищення людей, заподіяння тілесних ушкоджень чи іншої шкоди їхньому здоров'ю, на зруйнування або пошкодження об'єктів, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, а також вчинення з тією самою

метою дій, спрямованих на радіоактивне забруднення, масове отруєння, поширення епідемій, епізоотій чи епіфітотій.

Це виключення також виключає збиток, пошкодження, витрати і видатки будь-якого типу, які прямо чи опосередковано спричинені, сталися в результаті або у зв'язку з будь-якою дією, що проводилась в ході контролю, запобігання, придушення, або будь-яким іншим чином пов'язаною з терористичним актом (диверсією).

5.2. Не вважається страховим випадком подія, що сталася прямо або опосередковано внаслідок:

5.2.1. Протизаконних дій або бездіяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, в тому числі внаслідок видання протизаконних документів та (або) розпоряджень;

5.2.2. Відчуження (втрати), знищення та (або) пошкодження застрахованого вантажу в результаті піратських дій («Ризики піратства»);

5.2.3. Баратрії;

5.2.4. Впливу ядерної енергії у будь-якій формі, іонізуючої радіації; а також радіоактивного, хімічного, біологічного або токсичного забруднення або зараження, застосування вибухових речовин («Радіоактивні ризики»);

5.2.5. ІТ – ризиків, тобто руйнування, пошкодження, знищення або спотворення інформації, кодів, програм або програмного забезпечення, а також будь-які збої у роботі комп'ютерного обладнання, програмного забезпечення або вбудованих мікросхем, якщо це не є результатом фізичного пошкодження застрахованого вантажу внаслідок застрахованих ризиків;

5.2.6. Навмисних дій або грубої необережності Страхувальника, Вигодонабувача, їх працівників, представників або осіб які діяли за їх дорученням, а також порушенням будь-яких із них встановлених правил і норм перевезення, пересилки та зберігання застрахованого вантажу. Під грубою необережністю розуміється, що особа:

5.2.6.1. Передбачала можливість настання небезпечних наслідків своїх дій (або бездіяльності), але легковажно розраховувала на те, що вони не настануть;

5.2.6.2. Не передбачала можливості настання небезпечних наслідків своїх дій (або бездіяльності), хоча повинна була та мала таку можливість.

Факт грубої необережності встановлюється на підставі обвинувального вироку суду, висновку компетентних органів або за згодою Сторін Договору страхування;

5.2.7. Здійснення Страхувальником чи Вигодонабувачем, а також особами, які працюють у них, їх представниками, або особами, які пов'язані з ними умовами будь-яких договорів, та несуть згідно таких договорів відповідальність за збереження та (або) дотримання відповідних умов перевезення застрахованого вантажу дій, за які передбачена кримінальна відповідальність, якщо такі дії призвели до загибелі, пошкодження чи втрати застрахованого вантажу;

5.2.8. Природного (нормативного) зменшення ваги чи об'єму застрахованого вантажу, в тому числі через витікання та просочування, усушку, утруску, просипання, усадку тощо, природного зносу застрахованого вантажу,

звичайної потертості застрахованого вантажу або результатів тертя об перегородки, стойки та стінки транспортного засобу або інші предмети;

5.2.9. Неповного або невідповідного для даного виду вантажу пакування, кріплення, закупорювання чи маркування з порушенням стандартів та (або) технічних умов (в тому числі внаслідок перевезення застрахованого вантажу у контейнерах, вагонах, кузовах автомобілів), відправлення застрахованого вантажу у пошкодженому стані;

5.2.10. Зміни температурно-вологісного режиму, впливу коливань температури, трюмного (складського, багажного) повітря або оточуючого середовища (в тому числі при порушенні температурного режиму), особливих властивостей чи природних якостей застрахованого вантажу, внутрішнім псуванням, самозайманням, набуття запахів, усиханням, бродінням, гниттям, корозією тощо чи наявністю у застрахованого вантажу на момент початку перевезення дефектів і недоліків;

5.2.11. Затримки у доставці застрахованого вантажу та падінням цін, навіть якщо така затримка викликана страховим випадком (окрім тих випадків, коли за умовами страхування такі збитки підлягають відшкодуванню в порядку загальної аварії);

5.2.12. Неплатоспроможності чи невиконання обов'язків (в тому числі фінансових) власниками, керуючими, фрахтуючими чи операторами транспортних засобів;

5.2.13. Немореходності судна або підвізного водного транспортного засобу, непридатності транспортного засобу чи контейнеру для безпечного перевезення застрахованого вантажу до місця призначення;

5.2.14. Вогню (пожежі) або вибуху внаслідок навантаження перевезення та (або) зберігання поряд з застрахованим вантажем з відома Страхувальника або Вигодонабувача або їх представників, але без відома Страховика, вибухота (або) пожежонебезпечних речовин та предметів, за винятком паливно-мастильних матеріалів, що знаходяться на транспортному засобі та необхідні для приведення його у рух та необхідні для здійснення перевезення;

5.2.15. Недостачі (нестачі) застрахованого вантажу чи його частини/частин, фактичної невідповідності найменування вантажу з даними, зазначеними у транспортних документах, недостачі (нестачі) застрахованого вантажу при непошкодженому транспортному засобі та (або) цілісності контейнеру, (напів)причепу, тощо в якому перевозився вантаж, при непошкоджених пломбах відправника та (або) цілісності зовнішньої упаковки, в якій зберігався застрахований вантаж та (або) відсутності будь-яких ознак незаконного проникнення до засобу перевезення вантажу або контейнера («Ризик недостачі (нестачі) вантажу при цілісності зовнішньої упаковки»); Пошкодження застрахованого вантажу черв'яками, гризунами, комахами, паразитами, пліснявою та грибокком, а також продуктами їх життєдіяльності, будь-якими процесами очистки, сушки, ремонту чи заміни;

5.2.16. Падежу тварин, птахів і нещасних випадків з ними;

5.2.17. Шахрайських дій третіх осіб, в тому числі з використанням електронної пошти, номерів телефонів, засобів пломбування, бланків, документів, штампів, печаток, транспортних засобів, приміщень, що належать

Страхувальнику, Вигодонабувачу, експедитору, перевізнику, їх працівникам, довіреним особам, з використанням імені отримувача, його агента або митного органу, їх бланків, штампів та (або) печаток, а також підроблених товаророзпорядчих та (або) митних документів («Ризики шахрайства»);

5.2.18. Дій Страхувальника чи Вигодонабувача, їх представників або виконавців перевезення застрахованого вантажу в стані алкогольного сп'яніння, під впливом наркотичних чи токсичних речовин;

5.2.19. Порушення правил перевезення, пересилання, збереження, складування, навантаження, розвантаження вантажів;

5.2.20. Перевезення застрахованого вантажу на/в пошкодженому транспортному засобі, контейнері внаслідок чого вантаж був пошкоджений або знищений.

5.3. За цими Правилами не приймаються на страхування та не відшкодовуються збитки, що виникли при перевезенні:

5.3.1. Неналежно упакованих, закріплених вантажів;

5.3.2. Вантажів, заборонених до перевезення відповідно до норм і правил, встановлених законодавчими та нормативно - правовими актами в сфері перевезень, в тому числі контрабандних вантажів та вантажів незаконної торгівлі;

5.3.3. Вантажів, заборонених до поставки в країни/із країн, у відношенні яких введено ембарго на торгівлю або такі, що перебувають під економічними санкціями Організації об'єднаних націй.

5.4. Страховик не несе відповідальність за та не підлягають відшкодуванню:

5.4.1. Збитки, пов'язані з ржавінням, окислюванням, зміною чи втратою кольору (якщо вони не є наслідком пошкоджень, які були нанесені застрахованому вантажу та упаковці під час транспортування та (або) завантаження/розвантаження);

5.4.2. Збитки, пов'язані з наявністю вм'ятин, подряпин, тріщин, деформації та відколів фарби (якщо вони не є наслідком пошкоджень, які були нанесені застрахованому вантажу та упаковці під час транспортування та (або) завантаження/розвантаження);

5.4.3. Електричні та механічні неполадки (якщо вони не є наслідком пошкоджень, які були нанесені застрахованому вантажу та упаковці під час транспортування та (або) завантаження/розвантаження).

5.4.4. Знецінювання вантажу внаслідок забруднення чи псування всередині тари при непошкодженій зовнішній упаковці.

5.4.5. Лому та бою скла, порцеляни, фаянсу, кераміки, мармуру та виробів з них, цегли різного виду, графітових виробів, точильних каменів, електродів та інших предметів, які схильні до лому і бою, якщо це не є прямим наслідком настання застрахованих ризиків;

5.5. Не підлягають відшкодуванню Страховиком:

а) штрафи, пені й інші стягнення, будь-які непрямі збитки Страхувальника за виключенням випадків, якщо такі збитки підлягають відшкодуванню в порядку загальної аварії;

б) витрати з відшкодування моральної шкоди;

в) шкода, завдана життю, здоров'ю або майну третіх осіб, навколишньому природному середовищу.

5.6. Не визнається страховим випадком та не підлягає відшкодуванню збиток, завданий майновим інтересам Страхувальника внаслідок:

5.6.1. Обставин, про які Страхувальник знав або повинен був знати, але не вжив усіх від нього залежних заходів для запобігання страхового випадку;

5.6.2. Події, не обумовленої в Договорі страхування як страховий випадок.

5.6.3. Події, що сталася до початку дії Договору страхування, але була виявлена після початку його дії, а також якщо збитки, завдані після закінчення строку дії Договору страхування.

5.6.4. Події, що сталася поза зазначеним місцем дії Договору страхування.

5.7. При укладенні Договору страхування можуть передбачатися додатково інші особливі виключення зі страхових випадків та обмеження страхування, що не суперечать чинному законодавству України та Правилам страхування, і які зазначені у Договорі страхування.

5.8. За умови сплати додаткового страхового платежу, визначеного Страховиком окремі виключення із числа перерахованих у пунктах 5.1 – 5.6 Правил страхування можуть бути включені в обсяг страхового покриття за Договором страхування, про що повинно бути окремо зазначено в Договорі страхування.

6. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ, СТРАХОВИХ ТАРИФІВ, СТРАХОВИХ ПЛАТЕЖІВ І ФРАНШИЗИ

6.1. Розмір страхової суми визначається за домовленістю між Страховиком і Страхувальником під час укладення Договору страхування або внесення змін до Договору страхування у межах дійсної вартості застрахованого вантажу на дату укладання Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування, і зазначається в Договорі страхування.

6.2. Страхова сума встановлюється відповідно до суми, заявленої Страхувальником (страхової вартості вантажу) підтвердженої документально (договором купівлі-продажу, контрактом, рахунком-фактурою тощо) .

6.3. Якщо вартість вантажу не може бути підтверджена договором купівлі – продажу, рахунком-фактурою або іншими подібними документами, вона може визначатися:

6.3.1. На підставі висновку суб'єкту оціночної діяльності, який має право на проведення відповідного дослідження;

6.3.2. За згодою сторін на підставі ринкової вартості такого вантажу або вартості аналогічного вантажу в пункті відправлення на момент початку дії договору страхування.

6.4. Додатково до страхової суми можуть бути включені підтверджені документально витрати, що пов'язані з перевезенням, перевантаженням та (або) зберіганням застрахованого вантажу, в тому числі:

6.4.1. Фрахт;

- 6.4.2. Транспортні витрати;
- 6.4.3. Комісійні винагороди та (або) 1- 20% від вартості вантажу;
- 6.4.4. Митні збори, податки;
- 6.4.5. Інші витрати, якщо це передбачено Договором страхування.

6.5. Страхова сума може включати також величину розумних та доцільних витрат, які може понести Страхувальник при настанні страхового випадку.

6.6. При міжнародних поставках вантажів за зовнішньоторговельним контрактом, укладеним на умовах INCOTERMS, страхова сума може бути встановлена в розмірі, відмінному від контрактної (дійсної) вартості вантажу відповідно до умов договору купівлі-продажу або іншого документу, що його замінює.

6.7. В межах страхової суми, за згодою Сторін у Договорі страхування можуть встановлюватися ліміти зобов'язань Страховика за одним або декількома страховими випадками, за окремою категорією застрахованих вантажів, по окремому транспортному засобу (автомобілю, вагону тощо), по окремому контейнеру, по окремому перевезенню вантажу, по певній території перевезення / місцю проміжного зберігання тощо.

6.8. Якщо за будь-яких причин, в тому числі за домовленістю Сторін, страхова сума, зазначена в Договорі страхування, менше дійсної вартості застрахованого вантажу (страхування в частці), Страховик при настанні страхового випадку зобов'язаний відшкодувати Страхувальнику (Вигодонабувачу) зазначені збитки пропорційно відношенню страхової суми, встановленої в Договорі страхування, до дійсної вартості такого вантажу, якщо інше не передбачено Договором страхування (принцип пропорційності зобов'язань Страховика).

6.9. Якщо договором страхування передбачено перевезення вантажу вроздріб (партіями), то в Договорі страхування зазначається страхова сума за кожною частиною (партією) вантажу.

6.10. Якщо Договір страхування передбачає перевезення застрахованого вантажу вроздріб (партіям), але при цьому страхова сума (ліміт зобов'язань Страховика) визначена на весь вантаж у сукупності, то ліміт зобов'язань Страховика за кожною частиною (партією) вантажу дорівнює частині страхової суми, що припадає на кожен частину (партію) вантажу, виходячи з частки її вартості в загальній дійсній вартості вантажу, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

6.11. Якщо Страхувальнику (Вигодонабувачу) здійснена виплата страхового відшкодування, то з дати настання страхового випадку, за яким здійснена виплата, Страховик несе зобов'язання з виплати страхового відшкодування за Договором страхування тільки в межах різниці між страховою сумою за Договором страхування та сумою виплаченого Страхувальнику (Вигодонабувачу) страхового відшкодування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

6.12. Страховик несе зобов'язання за ризиками, визначеними у Договорі страхування, у межах відповідної страхової суми та (або) лімітів зобов'язань, зазначених в Договорі страхування. Загальна сума страхового відшкодування за

одним страховим випадком не може перевищувати передбаченої Договором страхування страхової суми.

6.13. Страховик не несе відповідальності і не відшкодовує ту частину збитків, що перевищує страхову суму (ліміт зобов'язань) за Договором страхування.

6.14. Протягом строку дії Договору страхування страхова сума може бути змінена за згодою Сторін, якщо інше не передбачене Договором страхування.

6.15. Страхові тарифи обчислюються актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків.

6.16. Конкретний розмір страхового тарифу визначається при укладенні Договору страхування залежно від виду вантажу та його упакування, виду транспорту та характеристик транспортного засобу, яким здійснюється перевезення, переліку страхових ризиків, страхових сум, розміру франшизи, маршруту, відстані перевезень, пори року, кількості та видів перевантажень (перевалок), статистики збитковості при попередніх перевезеннях, та інших чинників в залежності від конкретних умов страхування.

6.17. Базові страхові тарифи наведені у Додатку 1 до Правил страхування.

6.18. Страховий платіж за Договором страхування визначається, виходячи з розмірів страхової суми та страхового тарифу з урахуванням підвищувальних і понижувальних коефіцієнтів, наведених у Додатку 1 до Правил страхування.

6.19. Страхувальник сплачує Страховикові страховий платіж як плату за страхування згідно з умовами Договору страхування.

6.20. Страховий платіж сплачується Страховику безготівково шляхом перерахування коштів на поточний рахунок Страховика (його представника), якщо інше не передбачено Договором страхування.

6.21. Страхувальник згідно з укладеним Договором страхування має право вносити страхові платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальник-нерезидент – у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених чинним законодавством України.

6.22. Зазначений у Договорі страхування страховий платіж може сплачуватися одноразово або частинами. Розмір страхового платежу, порядок та строки його сплати зазначаються у Договорі страхування.

6.22.1. Якщо Договором страхування передбачена сплата страхового платежу частинами або строк дії Договору страхування складається з періодів страхування та сплата страхового платежу здійснюється окремо за кожен з них:

6.22.2. Страхувальник здійснює сплату страхового платежу на підставі графіку сплати, передбаченого Договором страхування, без надання Страховиком окремих рахунків, якщо інше не передбачене умовами Договору страхування;

6.22.3. У разі настання страхового випадку до повної сплати Страхувальником страхового платежу за Договором страхування, Сторонами може бути передбачено, що настає строк сплати несплаченого страхового

платежу за один, кілька чи всі чергові періоди страхування (сплати однієї, кількох або усіх несплачених частин страхового платежу).

Страхувальник повинен сплатити Страховику несплачений страховий платіж (частину страхового платежу) у обсязі, передбаченому Договором страхування, протягом 10 (десяти) робочих днів з дня наступного за днем настання події, що може бути визнана страховим випадком, якщо інше не передбачене Договором страхування.

При цьому, якщо Страхувальник не сплатив страховий платіж (частину страхового платежу) у визначені у цьому пункті Правил страхування та (або) Договором страхування строки та обсязі, Страховик має право, якщо це передбачено умовами Договору страхування:

6.22.3.1. Зменшити розмір страхового відшкодування на суму одного або декількох несплачених страхових платежів (частин страхового платежу), про що Страховик повідомляє Страхувальника та робить відповідну відмітку у страховому акті;

або

6.22.3.2. Відстрочити виплату страхового відшкодування на строк до 30 (тридцяти) робочих днів з дня зарахування страхового платежу (частини страхового платежу) у передбаченому Договором страхування розмірі на поточний рахунок Страховика (або на інший строк, передбачений Договором страхування).

6.23. Договором страхування може бути передбачена франшиза, вид та розмір якої визначається за згодою Сторін:

6.23.1. Безумовна франшиза вираховується при визначенні суми страхового відшкодування при настанні кожного та будь-якого страхового випадку;

6.23.2. Умовна франшиза не вираховується при визначенні суми страхового відшкодування, якщо розмір збитку перевищує величину умовної франшизи, встановленої Договором страхування. Якщо розмір збитку дорівнює або менший за величину умовної франшизи, встановленої у Договорі страхування, виплата страхового відшкодування не здійснюється.

6.23.3. При часовій франшизі страхове відшкодування не виплачується, якщо обумовлена Договором страхування подія сталася до певного строку, вказаного у Договорі страхування, або, якщо дія обставин, передбачених Договором страхування, не закінчилася до визначеного Договором страхування моменту тощо.

6.24. Франшиза встановлюється у відсотках (від страхової суми або суми збитку), в абсолютній величині, або у одиницях вимірювання часу.

6.25. За згодою Сторін може встановлюватися загальна франшиза за Договором страхування, окрема франшиза за кожним видом (групою) застрахованого вантажу, окремим перевезенням вантажу, страховим ризиком та (або) випадком тощо.

6.26. Договором страхування може бути передбачена франшиза, розмір якої змінюється в залежності від кількості страхових випадків, що сталися протягом строку дії Договору страхування.

6.27. Якщо протягом строку дії Договору страхування сталися кілька страхових випадків, розмір франшизи вираховується при визначенні страхового відшкодування за кожним та будь-яким випадком, якщо інше не передбачене умовами Договору страхування.

7. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Строк та місце (територія) дії Договору страхування встановлюється за згодою Сторін і зазначається в Договорі страхування.

7.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення страхового платежу або першої його частини, якщо інше не передбачено Договором страхування.

7.3. Дія Договору страхування закінчується о 24 годині 00 хвилин (за Київським часом) дати, визначеної в Договорі страхування, як дата закінчення строку дії Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

7.4. Договір страхування може бути укладено на строк:

- а) одиничного (разового) перевезення;
- б) перевезення всього обсягу вантажів згідно з контрактом або договором постачання;
- в) перевезення певного обсягу вантажів протягом визначеного строку.

7.5. Якщо інше не передбачено Договором страхування, страховий захист стосовно конкретного перевезення застрахованого вантажу:

7.5.1. Починає діяти з моменту завершення завантаження застрахованого вантажу на транспортний засіб зі складу чи з місця зберігання для здійснення перевезення та діє протягом перевезення, що проходить у звичайному порядку.

7.5.2. Припиняє дію стосовно конкретного перевезення з моменту (залежно від того, яка подія відбудеться раніше):

- а) закінчення строку дії Договору страхування щодо окремого перевезення;
- б) початку розвантаження на складі отримувача застрахованого вантажу в пункті призначення;
- в) по прибутті до іншого складу чи місця зберігання у пункті призначення для зберігання на інших умовах, ніж передбачено звичайним порядком перевезення;
- г) після закінчення 30 (тридцяти) днів після прибуття застрахованого вантажу у пункт призначення при наземному транспортуванні або 60 (шістдесяти) днів після прибуття вантажу у пункт призначення при морському перевезенні зазначений в договорі перевезення, якщо інше не передбачено Договором страхування;

7.6. Якщо це передбачено умовами Договору страхування, страховий захист стосовно конкретного перевезення застрахованого вантажу поширюється на погоджені зі Страховиком періоди:

- а) навантаження в пункті відправлення та (або) розвантаження в пункті призначення;
- б) тимчасового, попереднього, проміжного або кінцевого зберігання

застрахованого вантажу до, після або між окремими етапами перевезення;

в) перевантаження, перевалки, оброблення застрахованого вантажу, переупакування, накопичування вантажу в порту, зберігання на складах в пунктах перевантажень та перевалок, очікування початку рейсу;

г) експозиції, використання застрахованого вантажу в громадських заходах і виставках різного роду (у тому числі на період монтажу (демонтажу) тощо).

7.7. Якщо Договором страхування не передбачено інше, то, в разі, якщо строк дії Договору страхування закінчується, а перевезення застрахованого вантажу триває, то Сторони можуть продовжити строк дії Договору страхування до моменту прибуття транспортного засобу з застрахованим вантажем до пункту призначення або закінчення вивантаження застрахованого вантажу за умови своєчасного (не пізніше дати, зазначеної в Договорі страхування, як дата закінчення його строку дії) письмового повідомлення Страхувальником Страховика про такий випадок. Якщо Страховик погоджується на збільшення строку дії Договору страхування, зміни у Договір страхування вносяться у порядку, передбаченому розділом 10 Правил страхування.

7.8. Місцем (територією) дії Договору страхування є територія, зазначена в Договорі страхування.

7.9. Договір страхування діє на території, у напрямку або в межах маршруту транспортування вантажу, зазначених в Договорі страхування, за виключенням територій військових або збройних конфліктів, території, де введений надзвичайний стан, якщо інше не передбачене Договором страхування.

7.10. У разі, якщо подія, що може бути визнана страховим випадком, настала щодо застрахованого вантажу, який в момент настання такої події знаходився поза місцем (територією) страхування, така подія може бути не визнана Страховиком страховим випадком, а останній звільняється від обов'язку сплачувати страхове відшкодування.

7.11. Якщо інше не передбачено Договором страхування, не вважається порушенням умов Договору страхування відхилення від маршруту, якщо це буде викликано необхідністю рятування людей, транспорту, вантажу, а також забезпеченням подальшого рейсу. Причини відхилення від маршруту мають бути доведені Страхувальником документально.

7.12. Договір страхування припиняє дію (крім випадків, зазначених в пункті 7.13 цих Правил), якщо без попереднього узгодження зі Страховиком:

- змінюється територія (напрямок, маршрут) транспортування вантажу;
- відбудуться будь-які зміни в звичайному порядку перевезення;
- перевезення вантажу закінчиться не в тому порту (пункті) призначення,

який був зазначений в договорі страхування. При цьому Страховик не відшкодовує збитки, що настали внаслідок змін в зазначених обставинах.

7.13. Договір страхування продовжує діяти під час затримки вантажу в дорозі, будь-якого відхилення від маршруту перевезення, вимушеного розвантаження, повторного навантаження або перевантаження з причин, що перебувають поза контролем Страхувальника, а також під час будь-якої зміни в

перевезенні, що виникла у зв'язку з використанням власниками транспортних засобів або фрахтувальниками своїх прав за договором перевезення.

7.14. Якщо Страхувальник належним чином повідомить Страховика про настання зазначених в пункті 7.12 цих Правил обставин та сплатить додатковий страховий платіж, якщо інше не передбачене Договором страхування, Договір страхування продовжує діяти:

7.14.1. До моменту продажу вантажу або доставки його у порт або пункт призначення, зазначений у договорі перевезення, або, якщо зі Страховиком не узгоджено інше, до закінчення 60 (шістдесяти) днів після прибуття застрахованого вантажу в такий порт або пункт (залежно від того, яка подія відбудеться раніше), або

7.14.2. Якщо вантаж перевозиться протягом зазначених 60 днів (або будь-якого іншого більш тривалого періоду, узгодженого зі Страховиком) у пункт призначення, зазначений у договорі перевезення, або в будь-який інший пункт призначення, до моменту припинення дії Договору страхування згідно з пунктом 7.6 цих Правил.

7.15. При перевезеннях з проміжним зберіганням, дія Договору страхування припиняється після закінчення строку проміжного зберігання, зазначеного в Договорі страхування.

7.15.1. При проміжному зберіганні, що перевищує строки, зазначені в Договорі страхування, дія Договору страхування може бути поновлена з моменту внесення додаткового страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

7.15.2. Дія Договору страхування поновлюється з моменту, коли вантаж прийнятий до подальшого транспортування, умови якого зазначені в Договорі страхування.

7.16. Якщо зазначені в пункті 7.15 цих Правил події відбуваються неодноразово протягом дії Договору страхування, дія страхового захисту за Договором страхування припиняється в кожному випадку, зазначеному в пункті 7.15 цих Правил.

7.17. Договором страхування може бути передбачено включення в обсяг страхового покриття ризиків, що виникають під час зберігання вантажу на складі (складські ризики) з урахуванням Додаткових умов (застереження) про страхування складських ризиків, зазначених в розділі 18 цих Правил.

7.18. Договором страхування може бути передбачено включення в обсяг страхового покриття ризиків, що виникають під час тимчасового зберігання вантажу з урахуванням Додаткових умов (застереження) про ризики під час тимчасового зберігання, зазначених в розділі 18 цих Правил.

8. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Для укладення Договору страхування Страхувальник подає Страховикові письмову заяву за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування. Письмова заява повинна бути заповнена повністю, не припускаючи подвійного тлумачення, і включати у собі усі необхідні для Страховика відомості про

предмет Договору страхування та обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику.

8.2. Страхувальник несе відповідальність за повноту та достовірність зазначених ним у заяві даних. Запитання Страховика, включені до заяви про страхування, разом із відповідями Страхувальника становлять інформацію, що має істотне значення для укладення Договору страхування та оцінки ступеня страхового ризику. У разі надання неправдивої інформації або ненадання (приховування) інформації, яка має істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику, Страховик має право відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

8.3. Подання заяви не зобов'язує Страховика та Страхувальника укладати Договір страхування.

8.4. Страхувальник повинен повідомити Страховика про всі чинні Договори страхування щодо предмета Договору страхування з іншими страховиками, а також надати інформацію про страхові випадки, які сталися з предметом Договору страхування, до моменту укладення Договору страхування.

8.5. При укладенні Договору страхування на вимогу Страховика Страхувальник зобов'язаний надати:

8.5.1. Інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, зокрема:

а) відомості про Страхувальника, Вигодонабувача, перевізника (експедитора) вантажу, їх адреси та іншу інформацію, запитану Страховиком;

б) найменування вантажу, його особливості, кількість вантажних місць та вагу;

в) докладний опис транспортного та споживчого упакування вантажу відповідно до державних стандартів або технічних умов;

г) тип контейнера (для вантажів, що перевозяться в універсальних та спеціалізованих контейнерах);

г) вид транспорту та спосіб перевезення вантажу, зокрема зазначити:

- для залізничного транспорту: вид вантажних вагонів (піввагони, криті вагони, вагони-цистерни тощо);

- для автотранспорту: тентований, металевий або відкритий кузов, платформа, контейнер на шасі тощо; його вантажопідйомність;

- для авіатранспорту: тип повітряного транспортного засобу, його власник, вантажопідйомність;

- для водного транспорту: клас судна (танкер, контейнеровоз тощо), клас реєстра (морський, річковий, самохідний чи ні), назва, рік побудови, тонаж, прапор судна;

д) спосіб завантаження в транспортний засіб та розміщення вантажу (у трюмі або на палубі, навалом, насипом, наливом тощо), схему кріплення вантажу на/в транспортному засобі, контейнері;

е) метод зважування та визначення об'єму вантажів, що перевозяться;

є) особливі умови щодо навантаження, перевезення та розвантаження вантажу;

ж) територію (напрямок, маршрут) перевезення вантажу, пункти

відправлення та призначення вантажу, а також місця перевалок та перевантаження;

з) дату відправлення вантажу та строк перевезення, передбачуваний час зберігання в місцях перевантажень (перевалок);

и) вартість вантажу, загальний обсяг перевезень;

і) необхідні умови страхування вантажу;

ї) відомості про торговельний контракт (його копію);

й) наявність охорони та (або) супроводу вантажу, відомості про охорону та (або) супровід вантажу;

к) природне зменшення і нормативні втрати при транспортуванні;

л) наявність, причини і розмір збитків при перевезеннях аналогічних вантажів за попередній період, визначений Страховиком;

м) іншу інформацію про обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, що відомі або повинні бути відомі Страхувальнику, та будь – яку інформацію, необхідну для укладення Договору страхування;

8.5.2. Документи, необхідні для визначення вартості вантажу, що заявляється на страхування та документи, наявність яких передбачена для транспортування (перевезення) вантажу, зокрема:

а) договір перевезення вантажів;

б) замовлення на перевезення вантажів;

в) товарно-транспортна документація тощо.

8.5.3. Документи, що підтверджують наявність майнових інтересів щодо предмету Договору страхування у Страхувальника;

8.5.4. Документ, що дозволяє ідентифікувати особу Страхувальника та (або) діючого від його імені представника;

8.5.5. Довіреність або інший документ, який посвідчує наявність та обсяг повноважень представника Страхувальника;

8.5.6. Можливість оглянути вантаж, щодо якого укладається Договір страхування, та провести його експертизу для оцінки ступеня страхового ризику, а також можливість огляду транспортних засобів, які використовуються для перевезення;

8.5.7. На письмову вимогу Страховика, а також на виконання вимог чинного законодавства України у сфері регулювання протидії та запобігання легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, при укладенні Договору страхування, сплаті страхового платежу або при здійсненні виплати страхового відшкодування та в інших випадках, передбачених чинним законодавством України, документи, що дозволяють ідентифікувати Страхувальника;

8.5.8. Інші документи, необхідні в кожному конкретному випадку для укладення Договору страхування та оцінки ступеня страхового ризику, перелік яких встановлюється при укладенні Договору страхування.

8.6. Договір страхування укладається між Страхувальником та Страховиком в письмовій формі (в тому числі у формі, яка відповідно до чинного законодавства України за правовими наслідками прирівнюється до договору, укладеного у письмовій формі). Факт укладення Договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою Договору страхування.

8.7. При укладенні Договору страхування Сторони можуть:

8.7.1. Конкретизувати окремі положення Правил страхування;

8.7.2. Доповнити Договір страхування умовами, які не врегульовані Правилами страхування, якщо такі доповнення не суперечать чинному законодавству України та Правилам страхування.

8.7.3. Домовитись про врахування та внесення в договір страхування додаткових умов (застережень), зазначених в розділі 18 цих Правил, не обмежуючись наведеним в ньому переліком додаткових умов (застережень).

8.7.4. Домовитись про включення в обсяг страхового покриття одного, декількох або всіх страхових ризиків, зазначених в пунктах 4.1 цих Правил;

8.7.5. Домовитись про виключення окремих положень цих Правил;

8.7.6. Домовитись про доповнення Договору страхування умовами, відмінними від тих, які зазначені в цих Правилах, якщо такі доповнення не суперечать чинному законодавству та цим Правилам.

8.8. Усі заяви і повідомлення, передбачені Договором страхування, будуть вважатися зробленими належним чином, тільки якщо вони здійснені у письмовій формі та надіслані рекомендованим листом, кур'єром, телеграфом або вручені особисто із зазначеними в ньому адресами Сторін, якщо інше не передбачено Договором страхування. Датою отримання таких повідомлень буде вважатися дата їх особистого вручення або дата, зазначена на поштовому штемпелі відділу зв'язку одержувача.

Договором страхування може бути передбачене надання зазначених заяв та повідомлень телефоном або в електронному вигляді з їх подальшим письмовим підтвердженням у визначеному в цьому пункті порядку.

8.9. Зі Страхувальниками, які мають регулярні перевезення (відправлення) вантажів протягом певного строку на схожих умовах, може бути укладений Генеральний договір страхування певної групи або категорії вантажів.

8.9.1. В Генеральному договорі страхування можуть зазначатися:

- види застрахованих вантажів;
- маршрути перевезень, види транспорту;
- приблизний графік поставок;
- запланований обсяг перевезень;
- ліміти зобов'язань Страховика щодо окремого перевезення, окремого страхового випадку тощо;
- інші відомості за згодою Сторін.

8.9.2. При цьому, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, Страхувальник зобов'язаний повідомляти Страховика в порядку, передбаченому Генеральним договором страхування, про кожну партію, яка підлягає страхуванню за генеральним Договором страхування.

8.9.3. Страховик не несе відповідальності за вантаж, про який його не було повідомлено у встановленому Генеральним договором страхування порядку, та не виплачує страхове відшкодування за страховими випадками, що сталися з таким вантажем.

8.9.4. Якщо це передбачено умовами Договору страхування, Страховик видає страхові сертифікати (свідоцтва, поліси), які посвідчують прийняття на

страхування зазначених в них партій вантажів за Генеральним договором страхування. У випадку виникнення розбіжностей між відомостями та умовами, зазначеними в страховому сертифікаті та Генеральному договорі страхування, перевага надається страховому сертифікату, якщо інше не передбачено Договором страхування.

8.10. Страховик має право відмовитися від укладення Договору страхування без пояснення причин Страхувальникові.

8.11. У випадку втрати оригіналу Договору страхування (полісу, сертифікату) в період його дії Страховик на підставі письмової заяви Страхувальника видає Страхувальнику його дублікат. Після видачі дублікату втрачений примірник Договору страхування (полісу, сертифікату) вважається недійсним.

9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

9.1. Сторони зобов'язані дотримуватися умов Договору страхування.

9.2. Страховик зобов'язаний:

9.2.1. Ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування;

9.2.2. Протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування;

9.2.3. Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом;

9.2.4. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Правилами страхування та (або) Договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування шляхом сплати одержувачу страхового відшкодування неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування або законом;

9.2.5. Відшкодувати витрати, зазанані Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення розміру збитку, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

9.2.6. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості майна, в строк, передбачений Правилами страхування та (або) Договором страхування, переукласти Договір страхування, або внести зміни до умов Договору страхування, або припинити його дію.

9.3. Страхувальник зобов'язаний:

9.3.1. При укладенні Договору страхування надати інформацію Страховикові про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику, і надалі в строк, передбачений Правилами страхування та (або) Договором страхування, інформувати Страховика про будь-які обставини, що впливають на зміну ступеня страхового ризику;

9.3.2. При укладенні Договору страхування або внесенні змін до умов Договору страхування, а також у будь-який час протягом строку дії Договору

страхування на вимогу Страховика надати представнику Страховика можливість провести огляд застрахованого вантажу та транспортного засобу, яким він перевозиться;

9.3.3. Надати перевізнику (експедитору) або іншій особі, яка відповідальна за вантаж, всі необхідні інструкції та інформацію (в тому числі надані Страховиком) щодо перевезення та зберігання вантажу та вимагати їх неухильного виконання, а також докладно ознайомити автоперевізника (водія) з маршрутом перевезення;

9.3.4. Забезпечити перевезення застрахованих вантажів:

а) у справних транспортних засобах, придатних (у відповідності з чинними нормами та стандартами) для перевезення таких вантажів, технічний стан яких задовільний та перевірений спеціальними установами, із застосуванням всіх норм та правил здійснення подібних перевезень, та не допускати дій або бездіяльності по відношенню до факторів, виникнення яких має вплив на ступінь страхового ризику;

б) за наявності всіх необхідних супроводжуючих документів, передбачених чинним законодавством країн території (місця) дії Договору страхування та міжнародним законодавством по перевезенню вантажу на внутрішній території України та за кордоном;

в) з виконанням спеціальних вимог щодо страхування певних видів вантажів, якщо такі умови передбачені Договором страхування;

9.3.5. Виконувати рекомендації Страховика або забезпечити таке виконання уповноваженими ним особами, залученими до організації/виконання перевезення, щодо зниження ступеня страхового ризику та запобігання настанню страхових випадків, якщо це передбачено Договором страхування;

9.3.6. Сплачувати страхові платежі в розмірах і в строки, передбачені умовами Договору страхування;

9.3.7. Ставитись до застрахованого вантажу так само дбайливо, якби він не був застрахований та не допускати дій або бездіяльності, що призвели б до настання страхового випадку;

9.3.8. Виконувати всі встановлені законодавчими та (або) нормативними актами вимоги, а також зазначені в Договорі страхування вимоги щодо дотримання заходів безпеки під час навантаження/ розвантаження/ перевантаження / транспортування вантажу;

9.3.9. Вживати всіх можливих заходів та дій з метою запобігання та зменшення розміру збитків, завданих внаслідок настання події, що може бути визнана страховим випадком;

9.3.10. При укладенні Договору страхування повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо предмета Договору страхування;

9.3.11. У разі збільшення ступеня страхового ризику на вимогу Страховика сплатити додатковий страховий платіж, розмір якого розраховує Страховик. В іншому випадку Страховик має право в односторонньому порядку достроково припинити дію Договору страхування (відмовитись від Договору) на підставі невиконання Страхувальником умов Договору страхування згідно з чинним законодавством України та цими Правилами страхування, при цьому Страховик звільняється від зобов'язань сплатити

страхове відшкодування за страховими випадками, що сталися з моменту настання змін у ступені страхового ризику;

9.3.12. Надати Страховикові для перегляду та копіювання оригінали або нотаріально завірнені копії документів для проведення ідентифікації Страхувальника у випадках, передбачених законодавством України та цими Правилами страхування;

9.3.13. Повідомити Страховика про настання події, що може бути визнана страховим випадком, в строк, передбачений пунктом 11.1.5 Правил страхування та (або) Договором страхування, та діяти згідно з умовами, визначеними у розділі 11 Правил страхування, якщо інше не передбачене Договором страхування;

9.3.14. За письмовим зверненням Страховика у разі розгляду обставин події, яка може бути визнана страховим випадком, в суді видати Страховикові довіреність на право представляти інтереси Страхувальника при розгляді такої справи, якщо це передбачено Договором страхування;

9.3.15. При подачі Страхувальником/Вигодонабувачем заяви до суду, що стосується події, яка має ознаки страхового випадку, залучити Страховика до участі в судовому розгляді в якості третьої особи без самостійних вимог;

9.3.16. Якщо після здійснення виплати страхового відшкодування за Договором страхування виявиться така обставина, що за Договором страхування або чинним законодавством повністю чи частково позбавляє Страхувальника права на отримання страхового відшкодування повернути Страховику виплачене страхове відшкодування (чи його відповідну частину) протягом 10 (десяти) робочих днів з дня отримання відповідної письмової вимоги від Страховика, якщо інше не передбачено Договором страхування;

9.3.17. Дотримуватися конфіденційності у взаємовідносинах із Страховиком, не допускати передавання інформації, що є комерційною таємницею Страховика, іншим особам, за винятком випадків, передбачених законодавством України;

9.3.18. Забезпечити реалізацію права вимоги Страховика до осіб, відповідальних за заподіяння збитку; не допускати дій, що позбавлять його права такої вимоги; передати Страховику документи, що нададуть йому (від свого імені або від імені Страхувальника за довіреністю) право такої вимоги до осіб, відповідальних за завдані збитки, протягом 10 (десяти) календарних днів з дати отримання вимоги Страховика або страхового відшкодування, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

9.3.19. Забезпечити допуск в місце знаходження Вантажу представників Страховика, експертів, представників компетентних органів для проведення перевірок, огляду і обстеження Вантажу, транспортного засобу, яким він перевозиться, місця події, що має ознаки страхового випадку; сприяти Страховику у здійсненні контролю вантажно-розвантажувальних робіт та у розслідуванні причин, обставин та наслідків настання події, що має ознаки страхового випадку, та/або у визначенні розміру збитку;

9.3.20. Надати Страховику для проведення виплати страхового відшкодування всі документи, необхідні для підтвердження факту, визначення причин, обставин настання страхового випадку, розміру збитків, а також інші

документи, необхідні для виплати страхового відшкодування, передбачені розділом 12 цих Правил страхування та (або) Договором страхування;

9.4. Страховик має право:

9.4.1. Перевіряти достовірність наданої Страхувальником інформації та документів, що стосуються предмета Договору страхування, виконання Страхувальником (Вигодонабувачем) умов Правил страхування та Договору страхування, а також вимагати надання додаткових документів, що мають значення для оцінки ступеня страхового ризику, при укладенні Договору страхування і у будь-який момент строку його дії;

9.4.2. При укладенні та у будь-який час протягом строку дії Договору страхування оглядати в присутності Страхувальника (його представника) застрахований вантаж та транспортний засіб, контейнер, яким він перевозиться, перевіряти відповідність транспортних засобів, контейнерів, на/в яких перевозиться вантаж, існуючим нормативним вимогам (за умови попереднього погодження зі Страхувальником часу та місця такого огляду);

9.4.3. Висувати Страхувальнику спеціальні вимоги для страхування певних видів вантажу, багажу (вантажобагажу) відповідно до пункту 3.4 цих Правил страхування;

9.4.4. Брати участь у заходах, спрямованих на запобігання та зменшення завданого збитку, рятуванні і збереженні застрахованого вантажу; за власною ініціативою і за власні кошти (самостійно або з залученням експертів) з'ясовувати причини та обставини настання страхового випадку, призначати експертів, аварійних комісарів, сюрвейєрів, адвокатів тощо для ведення справ по врегулюванню збитків, запитувати у Страхувальника інформацію, необхідну для встановлення факту та обставин настання страхового випадку або розміру завданого збитку, включаючи інформацію, що є комерційною таємницею. Зазначені дії Страховика не є підставою для визнання Страховиком події страховим випадком;

9.4.5. Робити запити про відомості, пов'язані з настанням події, яка за умовами Договору страхування може бути визнана страховим випадком, до компетентних органів, підприємств, установ і організацій, що можуть володіти інформацією про обставини настання події, з питань, пов'язаних із розслідуванням причин, обставин і визначенням розміру завданого збитку;

9.4.6. Відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування, якщо для цього виникнуть (наявні, виявлені) підстави, передбачені Договором страхування, Правилами страхування та (або) чинним законодавством України;

9.4.7. Якщо відповідно до умов Договору страхування страховий платіж сплачується декількома частинами (внесками), зменшити розмір страхового відшкодування на суму несплачених частин страхового платежу (внесків) або відстрочити виплату страхового відшкодування відповідно до пункту 6.22.3.2 Правил страхування, якщо це передбачене Договором страхування;

9.4.8. Ініціювати внесення змін та (або) доповнень до умов Договору страхування, дострокове припинення дії Договору страхування, якщо це передбачено Договором страхування, з письмовим повідомленням Страхувальника про причини прийняття такого рішення;

9.4.9. Вимагати від Страхувальника повернення отриманого (в тому числі Вигодонабувачем) страхового відшкодування (повністю або частково), якщо стануть відомі нові обставини настання страхового випадку, що повністю або частково позбавляють одержувача страхового відшкодування на підставі умов Договору страхування права на одержання страхового відшкодування;

9.4.10. Відмовити Страхувальнику в укладенні Договору страхування без пояснення причини відмови.

9.5. Страхувальник має право:

9.5.1. Отримувати від Страховика будь - яку інформацію, що стосується умов Договору страхування;

9.5.2. На виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку на умовах Правил страхування та (або) Договору страхування;

9.5.3. При укладенні Договору страхування призначити Вигодонабувача, а також замінювати його до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

9.5.4. Оскаржити в порядку, передбаченому чинним законодавством України, відмову Страховика здійснити виплату страхового відшкодування та (або) його розмір;

9.5.5. Отримати дублікат Договору страхування (страхового поліса, сертифіката, свідоцтва) у разі втрати його оригіналу протягом строку дії Договору страхування (страхового поліса, сертифіката, свідоцтва), для чого потрібно звернутися до Страховика з письмовою заявою про видавання дубліката. Після цього втрачений примірник вважається недійсним, і виплати страхового відшкодування згідно з втраченим примірником не здійснюються;

9.5.6. Ініціювати внесення змін та (або) доповнень до умов Договору страхування, дострокове припинення дії Договору страхування, якщо це передбачено Договором страхування, за умови письмового повідомлення Страховика про причини прийняття такого рішення.

9.6. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права та обов'язки Сторін, які не суперечать умовам Правил страхування та чинному законодавству України.

10. ЗМІНА УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. ЗМІНА СТУПЕНЯ СТРАХОВОГО РИЗИКУ

10.1. Зміни та доповнення до умов Договору страхування протягом строку його дії вносяться за взаємною згодою Сторін на підставі письмової заяви однієї зі Сторін шляхом укладення додаткового договору до Договору страхування протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту отримання заяви іншою Стороною, якщо інше не передбачене Договором страхування.

10.2. Додатковий договір є невід'ємною частиною Договору страхування й укладається в кількості примірників Договору страхування.

10.3. Якщо будь-яка зі Сторін Договору страхування не згодна на внесення змін до умов Договору страхування, в той же строк вирішується

питання про дію Договору страхування на попередніх умовах або про припинення його дії.

10.4. З моменту отримання заяви однією зі Сторін до моменту прийняття рішення про внесення змін або про припинення дії Договір страхування продовжує діяти на попередніх умовах, якщо інше не передбачене Договором страхування.

10.5. Обставинами, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, вважаються:

10.5.1. Обставини, відомості щодо яких, повідомлені Страхувальником у заяві про страхування та (або) зазначені у Договорі страхування;

10.5.2. Зміна Вигодонабувача/відчуження вантажу; зміна переліку застрахованого вантажу;

10.5.3. Затримка відправлення застрахованого вантажу або збільшення строку перевезення, строки яких визначаються в Договорі страхування, залишення застрахованого вантажу на зимівлю, не передбачену Договором страхування.

10.5.4. Зміна, відхилення від обумовленого у Договорі страхування маршруту перевезення або звичайного шляху перевезення, за винятком випадків, коли судно потерпає саме або надає допомогу;

10.5.5. Зміна пунктів відправлення, призначення, перевантаження, перевалки, місця зберігання застрахованого вантажу;

10.5.6. Зміна умов перевезення застрахованого вантажу (в тому числі способу відправки, упакування, пломбування тощо);

10.5.7. Зміна транспортного засобу, яким перевозяться застрахований вантажі, перевантаження на інше судно або транспортний засіб, якщо страховий захист не поширюється на такі дії;

10.5.8. Залишення застрахованого вантажу на більш довгий строк зберігання на складі;

10.5.9. Застосування інших заходів безпеки, ніж обумовлені в Договорі страхування (наявність, склад, технічне оснащення охорони, супроводження застрахованого вантажу тощо);

10.5.10. Виявлення таких обставин (в тому числі при настанні страхового випадку), що, якби вони були відомі при укладенні Договору страхування, то Договір страхування взагалі не був би укладений Страховиком або був би укладений на умовах, що значно б відрізнялися;

10.5.11. Інші обставини, що впливають на ступінь ризику.

10.6. Договором страхування можуть бути передбачені інші обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику.

10.7. Якщо зміна обставин, що відповідно до пунктів 10.5 – 10.6 Правил страхування впливають на оцінку ступеня страхового ризику, залежить від Страхувальника, останній не має права розпочинати або виконувати будь-які дії, що ведуть до зміни цих обставин без попереднього погодження зі Страховиком.

10.8. Протягом строку дії Договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про будь-яку зміну ступеня страхового

ризик, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, негайно, але не пізніше ніж:

10.8.1. За 2 (два) робочі дні до зміни обставин, що відповідно до пунктів 10.5 – 10.6 Правил страхування впливають на оцінку ступеня страхового ризику, якщо зміна таких обставин залежить від Страхувальника;

10.8.2. Протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки це стане йому відомо, якщо Страхувальник не може вплинути на такі обставини та дізнається про них лише після їх настання.

10.9. Після отримання від Страхувальника заяви про зміну ступеня страхового ризику Страховик протягом 5 (п'яти) робочих днів, оцінює вплив нових обставин на ступінь страхового ризику та приймає рішення про необхідність внесення змін до умов Договору страхування, або про дострокове припинення його дії або про продовження дії Договору страхування на попередніх умовах, якщо інше не передбачено Договором страхування.

10.10. У разі збільшення ступеня страхового ризику та прийняття Страховиком рішення про необхідність внесення змін до Договору страхування зміни до Договору страхування вносяться шляхом укладення додаткового договору або Договір страхування переукладається з урахуванням зазначених змін протягом 5 (п'яти) робочих днів після прийняття такого рішення, якщо інше не передбачено Договором страхування. У цьому випадку Страховик має право на отримання від Страхувальника додаткового страхового платежу.

10.11. Якщо ступінь страхового ризику збільшиться і Страхувальник не повідомить про це Страховика або не сплатить (сплатить у неповному обсязі) додатковий страховий платіж протягом строку, встановленого в додатковому договорі, то при настанні страхового випадку внаслідок обставин, які вплинули на збільшення ступеня страхового ризику, або при збільшенні розміру збитку внаслідок обставин, що вплинули на збільшення страхового ризику, Страховик має право відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування за цим випадком або зменшити розмір страхового відшкодування на 50 %, якщо інший відсоток не обумовлений Договором страхування.

11. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

11.1. При настанні події, що може бути визнана страховим випадком, відповідно до умов Договору страхування, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний:

11.1.1. Відразу, як тільки йому стало відомо про настання такої події, але не пізніше 24 годин, якщо інший строк не передбачений умовами Договору страхування, вжити всіх можливих і доступних в обставинах, що виникли, заходів щодо:

- запобігання та зменшення розміру збитків, рятування та збереження застрахованого вантажу;

- усунення причин, що сприяють виникненню додаткового збитку;

- з'ясування характеру та обставин настання події, що стала причиною збитків, а також забезпечення можливості пред'явлення Страховиком права вимоги до осіб відповідальних за завданий збиток.

11.1.2. У найкоротший строк після її настання (але не пізніше 24 годин з моменту, коли Страхувальнику стало відомо про подію, яку відповідно до розділу 4 Правил страхування та Договору страхування може бути визнано страховим випадком, якщо інший строк не передбачений Договором страхування), повідомити відповідні компетентні державні органи або установи, звернення до яких передбачене чинним законодавством, що діє у місці настання події, викликати на місце події їхніх представників, дочекатися їх і отримати від них документи, які підтверджують факт настання, час і обставини події, якщо це передбачено Договором страхування. Якщо Страхувальник (Вигодонабувач) не мають можливості самостійно вчинити такі дії, то вони повинні забезпечити їх виконання водієм, експедитором та проконтролювати виконання ними цих обов'язків;

11.1.3. До прибуття представників компетентних державних органів та установ згідно з підпунктом 11.1.2 Правил страхування, не змінювати картину місця події, за винятком лише дій з рятування людей, майна або запобігання надзвичайним ситуаціям;

11.1.4. Не підписувати акт приймання-здавання вантажу або інший документ, що підтверджує приймання вантажу від перевізника або вантажовідправника, без зазначення в ньому виявлених пошкоджень або порушень та (або) скласти інший документ, що засвідчує недостачу, пошкодження, знищення або втрату застрахованого вантажу (комерційний акт або інший документ залежно від виду перевезень);

11.1.5. Протягом 24 годин з моменту, коли Страхувальнику стало відомо про подію, яку відповідно до розділу 4 Правил страхування та Договору страхування може бути визнано страховим випадком, якщо інший строк не передбачений Договором страхування, повідомити Страховика про цю подію у спосіб, як це зазначено у Договорі страхування (факсом, телеграфом, телефоном тощо). Перевищення зазначеного строку щодо повідомлення Страховика про настання події, яку може бути визнано страховим випадком, є припустимим у випадку, коли Страхувальник (Вигодонабувач) не мав можливості повідомити Страховика з об'єктивних причин, це має бути підтверджено документально;

11.1.6. Зберігати до прибуття представника Страховика пошкоджений застрахований вантаж, місце події, оточуючі та інші предмети, які будь-яким чином пов'язані з подією, у вигляді, у якому вони залишилися після настання події, не змінювати розміщення та упаковку застрахованого вантажу, зберегти всі пошкоджені чи замінені замки і пломби, якщо Страхувальник не вживає інших заходів для запобігання подальшому збитку, або за приписом компетентних державних органів, що проводять розслідування на місці події, або після закінчення 7 (семи) календарних днів, з дня письмового повідомлення Страховика про настання такої події, якщо інший строк не передбачений умовами Договору страхування. Страхувальник (водій, експедитор) при можливості до здійснення будь-яких змін повинен сфотографувати

пошкоджений (знищений) застрахований вантаж та транспортний засіб, яким здійснювалося перевезення, у місці настання події, транспортні засоби інших учасників, предмети у місці події та передати фотографії в електронному вигляді Страховику;

11.1.7. Забезпечити представникові Страховика можливість безперешкодного огляду пошкодженого застрахованого вантажу, з'ясування причин та обставин настання страхового випадку, розміру збитку, а також забезпечити участь представника Страховика в будь-яких комісіях, створюваних для встановлення причин та обставин настання страхового випадку та визначення розміру збитку;

11.1.8. Виконувати рекомендації Страховика щодо дій у разі настання події, що може бути визнана страховим випадком, погоджувати всі свої дії зі Страховиком;

11.1.9. Надати Страховику або його представникам можливість проводити розслідування обставин і причин події, яка може бути визнана страховим випадком, в тому числі можливість провести огляд місця події та пошкодженого (знищеного) застрахованого вантажу;

11.1.10. Повідомити (надати) Страховику всю інформацію, що має відношення до події, що може бути визнана страховим випадком, та документи, передбачені розділом 12 Правил страхування та (або) Договором страхування; вжити заходів для збору і передавання Страховикові всіх необхідних документів для визначення розміру завданого збитку та прийняття рішення про здійснення виплати страхового відшкодування або відмову здійснити виплати;

11.1.11. Вжити заходів і виконати необхідні дії щодо подання заяв, претензій та отримання будь-якого роду документів для забезпечення Страховику можливості пред'явлення права вимоги в порядку суброгації до особи, відповідальної за збитки, які були відшкодовані згідно з Договором страхування (перевізник, експедитор, інші треті особи). Порядок і терміни пред'явлення претензії особі, відповідальній за збитки, визначаються відповідно до норм законодавства України.

11.2. Надання Страхувальнику у зв'язку з настанням події, яка може бути визнана страховим випадком, інструкцій з боку Страховика або його представника, зазначених у пункті 11.1.8 Правил страхування, а також вжиття останніми заходів із запобігання та зменшення розміру збитку ще не є підставою для визнання цієї події страховим випадком.

11.3. Якщо при прийманні вантажу вантажоодержувач письмово не заявив вантажовідправнику або перевізнику (експедитору) про недостачу або пошкодження вантажу, вважається, що він одержав непошкоджений вантаж в повному обсязі відповідно до умов договору перевезення. Якщо недостачу або пошкодження вантажу неможливо було виявити при звичайному способі прийняття вантажу, відповідна заява повинна бути зроблена протягом трьох днів з дня одержання вантажу, якщо інше не передбачено Договором страхування. Якщо вантажоодержувач не зробить такої заяви у встановлений строк, це буде підставою для відхилення Страховиком претензій Страхувальника щодо відшкодування збитків внаслідок недостачі або пошкодження застрахованого вантажу

11.4. Договором страхування можуть бути передбачені інші дії Сторін при настанні страхового випадку.

12. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

12.1. Для встановлення причин, наслідків, обставин настання події, що може бути визнана страховим випадком, прийняття рішення про виплату або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування та визначення розміру збитку, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний надати Страховику відповідні документи, зазначені у Договорі страхування, зокрема:

12.1.1. Письмову заяву про виплату страхового відшкодування за формою Страховика;

12.1.2. Примірник Договору страхування (страхового поліса, сертифіката, свідоцтва) або його дублікат, що належить Страхувальникові, з усіма додатками;

12.1.3. Документи, що відповідно до чинного законодавства України дозволяють ідентифікувати одержувача страхового відшкодування;

12.1.4. Документи, що підтверджують майновий інтерес Страхувальника (Вигодонабувача) щодо знищеного, втраченого та (або) пошкодженого застрахованого вантажу в момент настання страхового випадку та обґрунтованість вартості вантажу та страхової суми, зазначеної в Договорі страхування (торгові контракти, договори купівлі-продажу, рахунки-фактури, специфікації, товарні накладні, пакувальні листи, інші товаросупроводжувальні документи (ветеринарні, санітарні та якісні сертифікати/свідоцтва/довідки тощо), якщо в страхову суму були включені витрати, сплачені авансом (фрахт, плата за перевезення, митні платежі та інші)) – документи, в яких відображені сплачені суми та документи, які підтверджують факт їх сплати;

12.1.5. Документи, що підтверджують факт перевезення застрахованого вантажу: договір перевезення / про надання транспортно-експедиційних послуг; коносаменти, авіа та залізничні накладні, товарно-транспортні накладні, інші транспортні та прирівнені до них документи, та документальне підтвердження сплати за перевезення/ транспортно-експедиційних послуг;

12.1.6. Документи, що підтверджують факт та причини настання страхового випадку, визначають осіб, відповідальних за заподіяння збитку, (якщо такі є) та його розмір:

12.1.6.1. При перевезенні водним (морським) транспортом:

а) морський протест;

б) виписки із судового журналу та машинного журналів;

в) акт розслідування аварії події відповідним компетентним органом;

г) документи з Регістру щодо реєстрації аварії;

г) виписки про передану та отриману кореспонденцію про аварію з радіотелеграфного журналу (або з радіожурналу Глобальної Морської Системи Зв'язку у випадку лиха);

д) звіт Диспашера, Диспаша та інші прирівняні до них офіційні документи документи із зазначенням причин страхового випадку;

є) у випадку пропажі судна чи іншого транспортного засобу з застрахованим вантажем безвісти: документально підтверджені свідчення про час виходу судна/транспортного засобу з порту/пункту відправлення, а також про неприбуття його до місця призначення в строк, встановлений для визнання судна/ транспортного засобу зниклим безвісти;

12.1.6.2. При перевезенні залізничним транспортом:

а) комерційний акт, складений представником залізниці у випадках передбачених законодавством;

б) акт загальної форми або інший прирівняний до нього акт, із зазначенням суми збитку завірений печаткою перевізника;

в) залізнична накладна з відміткою про збиток;

12.1.6.3. При перевезенні автомобільним транспортом:

а) акт (повідомлення) про нестачу вантажу (з будь-якої причини), складений в пункті призначення за підписами вантажоодержувача, перевізника (водія), представника охорони, митниці (за наявності);

б) протокол поліції - при ДТП;

в) пояснювальна записка водія про причини, що призвели до пошкодження /знищення/ втрати вантажу;

12.1.6.4. При перевезенні авіаційним транспортом:

а) комерційний акт із зазначенням суми збитку, посвідчена штампом або печаткою авіаперевізника;

б) комерційний акт про факт крадіжки, пошкодження вантажу із зазначенням суми збитку, посвідчена штампом або печаткою авіаперевізника/представників аеропорту призначення, вантажоодержувача, митниці (при наявності);

в) свідоцтво, складене керівництвом авіакомпанії, про катастрофу літака;

12.1.6.5. При перевезенні / транспортуванні будь-яким видом транспорту:

а) акти експертизи, оцінки та інші подібні документи, складені відповідно до законів того місця, де визначається збиток; акти огляду застрахованого вантажу аварійним комісаром (представником Страховика);

б) копії матеріалів розслідування обставин пригоди або довідки комісії щодо розслідування пригоди (аналогічних органів, що займаються такими розслідуваннями);

в) інструкції щодо зберігання і перевезення вантажу (температурний режим, умови пакування та кріплення, наявність датчиків вологості/світла/температури/ тощо) надані перевізнику/експедитору;

г) акт огляду застрахованого вантажу до його відправлення (якщо такий огляд проводиться);

г) перелік знищеного, пошкодженого або втраченого застрахованого вантажу (звіт Страхувальника/перевізника/експедитора/власника складу про подію);

д) комерційний акт, акти звірки/розбіжності;

е) рахунки про оплату збитків, рахунки на утилізацію, акти уцінки;

є) документи, що підтверджують здійснені витрати;

ж) інші документи, що підтверджують.

з) довідки компетентних державних органів залежно від обставин настання події, документи правоохоронних органів та інші офіційні акти з зазначенням причин настання події;

и) якщо страховий випадок стався при проведенні навантажувально-розвантажувальних робіт – документи, одержані від особи, яка здійснювала або відповідає за проведення таких робіт (адміністрації порту, аеропорту, залізничної станції, вантажної автостанції або перевізника);

і) якщо страховий випадок стався в період зберігання застрахованого вантажу на складі – документи, одержані від адміністрації складу (власника місця зберігання вантажу);

й) інші документи, що підтверджують факт, причини та обставини настання страхового випадку, розмір збитку.

12.1.7. Документи щодо забезпечення Страховику права вимоги до особи відповідальної за заподіяний збиток, в тому числі:

а) претензійну переписку з перевізником, експедитором застрахованого вантажу, власником складу або іншою особою, яка прийняла на себе відповідальність за збереження вантажу згідно з договором, укладеним зі Страхувальником, або іншим документом;

б) у разі зіткнення з іншими транспортними засобами – відомості про транспортні засоби, осіб, яким належать ці транспортні засоби, а також відомості про договори страхування, укладені щодо цих транспортних засобів;

в) відомості про інших учасників події, які можуть бути визнані винними у завданні збитків.

12.1.8. У всіх випадках, коли в розслідуванні обставин, що спричинили завдання збитку, брали участь органи досудового розслідування / правоохоронні органи:

12.1.8.1. Якщо подія сталася на території України:

– копію заяви або повідомлення Страхувальника про кримінальне правопорушення до органу державної влади, уповноваженого розпочати досудове розслідування;

– документ, що підтверджує прийняття та реєстрацію органом державної влади, уповноваженим розпочати досудове розслідування заяви або повідомлення Страхувальника;

– документ, що підтверджує внесення органом державної влади, уповноваженим розпочати досудове розслідування відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань за ознаками відповідного злочину, передбаченого законом України про кримінальну відповідальність, із зазначенням попередньої правової кваліфікації кримінального правопорушення (повідомлення про початок досудового розслідування тощо);

– копію постанови слідчого чи прокурора або ухвали суду про закриття кримінального провадження чи зупинення досудового розслідування або рішення (вироку) суду;

12.1.8.2. Якщо подія сталася на території іншої держави – довідку про відкриття кримінального провадження та (або) інші документи, що

застосовуються в подібних випадках, складені за законами місця, де сталася або була виявлена подія);

12.1.9. Документи, що підтверджують здійснені Страхувальником витрати щодо запобігання або зменшення розміру збитків, завданих настанням страхового випадку, якщо відшкодування таких витрат передбачене Договором страхування;

12.1.10. Інші документи на обґрунтований письмовий запит Страховика щодо факту, обставин, причин настання страхового випадку, розміру зазначеного збитку, а також майнового інтересу особи, яка є одержувачем страхового відшкодування.

12.2. Документи, необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування, надаються Страховикові у формі оригіналів, нотаріально засвідчених копій, простих копій за умови надання Страховикові можливості звірення копій цих документів з їхніми оригіналами.

12.3. Документи, необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування, вважаються наданими Страхувальником, якщо такі документи надані в повному обсязі та (або) не містять наступних недоліків: не відповідають належній формі та (або) оформлені з порушенням (відсутні номер, дата, штамп, є виправлення тексту тощо). Про наявність таких недоліків Страховик повідомляє Страхувальникові в письмовій формі протягом 5 (п'яти) робочих днів з дати отримання таких документів, якщо інші строки не передбачені Договором страхування.

12.4. З метою встановлення факту, причин та обставин настання страхового випадку, розміру збитку, Страховик має право передбачити у Договорі страхування необхідність надання Страхувальником інших документів.

12.5. Враховуючи особливості конкретного страхового випадку, Страховик може зменшити перелік документів, передбачений пунктом 12.1 Правил страхування та (або) Договором страхування.

13. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Страхове відшкодування підлягає виплаті після повного встановлення обставин, причин і розмірів збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку.

13.2. Розмір страхового відшкодування за одним страховим випадком, що стався протягом строку дії Договору страхування, не може перевищувати страхової суми, визначеної у Договорі страхування.

13.3. Якщо у Договорі страхування передбачені ліміти зобов'язань Страховика за одним або декількома страховими випадками, за окремою категорією застрахованих вантажів, по окремому транспортному засобу тощо, то Страховик здійснює виплату страхового відшкодування у межах встановлених у Договорі страхування лімітів зобов'язань.

13.4. У разі здійснення виплати страхового відшкодування обсяг зобов'язань Страховика (максимальний розмір страхового відшкодування, який на момент укладення Договору страхування дорівнює страховій сумі) зменшується на розмір виплаченого відшкодування, якщо інше не передбачене Договором страхування.

13.5. Страхувальник має право за додатковий платіж відновити обсяг зобов'язань Страховика шляхом укладення сторонами додаткового договору до Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

13.6. Договір страхування, за яким сплачено страхове відшкодування, розмір якого менший розміру страхової суми, зберігає чинність до кінця обумовленого строку дії, якщо інше не передбачене Договором страхування.

13.7. Загальний розмір суми виплачених страхових відшкодувань при настанні страхових випадків протягом строку дії Договору страхування не може перевищувати страхову суму, якщо інше не передбачене умовами Договору страхування.

13.8. У разі настання страхового випадку страхове відшкодування за пошкоджений, знищений або втрачений застрахований вантаж визначається у розмірі прямих (реальних) збитків Страхувальника (Вигодонабувача) внаслідок настання страхового випадку з вирахуванням, якщо інше не передбачене Договором страхування:

13.8.1. Суми зменшення розміру страхового відшкодування у випадках, передбачених Правилами страхування і Договором страхування;

13.8.2. Розміру безумовної франшизи, якщо вона передбачена Договором страхування.

13.8.3. Суми, отриманої від інших осіб, якщо такі суми були отримані Страхувальником до моменту здійснення виплати страхового відшкодування.

13.8.4. Розміру збитків, відшкодованих Страхувальнику (Вигодонабувачу) іншими страховиками у зв'язку з цим страховим випадком.

13.9. При настанні страхового випадку конкретний розмір прямих (реальних) збитків визначається Страховиком таким чином, якщо інше не передбачено Договором страхування:

13.9.1. У разі знищення (загибелі) всього або частини застрахованого вантажу – у розмірі дійсної вартості всього застрахованого вантажу або у розмірі дійсної вартості тієї частини застрахованого вантажу, що знищена, на момент перед настанням страхового випадку із вирахуванням дійсної вартості залишків застрахованого вантажу, придатних для подальшого використання або реалізації, але не більше страхової суми (лімітів зобов'язань Страховика), передбачених Договором страхування;

13.9.2. У разі втрати всього або частини застрахованого вантажу (в тому числі пропажі транспортного засобу разом із застрахованим вантажем безвісти) – у розмірі дійсної вартості всього застрахованого вантажу або у розмірі дійсної вартості втраченої частини застрахованого вантажу, на момент перед настанням страхового випадку, але не більше страхової суми (лімітів зобов'язань Страховика), передбачених Договором страхування;

13.9.3. У разі пошкодження застрахованого вантажу – у розмірі дійсної вартості вантажу на момент перед настанням страхового випадку із

вирахуванням дійсної вартості пошкодженого застрахованого вантажу після настання страхового випадку, якщо воно має певну цінність (в тому числі придатне для подальшого використання або реалізації), але не більше від страхової суми (лімітів зобов'язань Страховика), передбачених Договором страхування.

Договором страхування може бути передбачено, що вартість застрахованого вантажу в пошкодженому стані може визначатися на підставі результатів вільного продажу чи продажу на аукціоні, якщо застрахований вантаж в пошкодженому стані був проданий, або на підставі акту незалежної експертизи, якщо застрахований вантаж в пошкодженому стані не продавався;

13.9.4. Договором страхування може бути передбачено, що для певних видів застрахованих вантажів розмір прямих (реальних) збитків у разі пошкодження вантажу може визначатися у розмірі витрат на відновлення до стану, у якому він перебував на момент перед настанням страхового випадку, але не більше від дійсної вартості вантажу на момент перед настанням страхового випадку, розміру страхової суми (лімітів зобов'язань Страховика), передбачених Договором страхування.

У витратах на відновлення враховуються витрати на придбання матеріалів, запасних частин і оплата робіт по ремонту, але не більше дійсної вартості вантажу на момент перед настанням страхового випадку. При цьому враховуються тільки ті витрати, які викликані безпосередньо страховим випадком. Визначення витрат на відновлення здійснюється з вирахуванням зносу частин, вузлів, агрегатів та деталей, що замінюються в процесі ремонту, якщо інше не передбачено Договором страхування.

13.10. Якщо Страховиком повинні бути відшкодовані збитки, видатки і внески по загальній аварії, сума страхового відшкодування дорівнює сумі, яку необхідно відшкодувати згідно з диспашою (обґрунтованим документами розрахунком), за вирахуванням встановленої Договором страхування франшизи, якщо інше не передбачено Договором страхування.

13.11. Дійсна вартість вантажу на момент перед настанням страхового випадку та після настання страхового випадку визначається на підставі акта (висновку) експертизи, проведеної суб'єктом оціночної діяльності, якщо інше не передбачено Договором страхування.

13.12. Страхувальник не має права відмовитись від застрахованого вантажу (навіть пошкодженого), що залишився після страхового випадку. Залишкова (ліквідаційна) вартість такого застрахованого вантажу підлягає вирахуванню із суми страхового відшкодування (крім випадків, передбачених пунктом 13.13 цих Правил страхування).

13.13. При морському перевезенні вантажів, умовами Договору страхування може бути передбачено, що Страхувальник може заявити Страховикові про відмову від своїх прав на весь застрахований вантаж (абандон) і отримати повну страхову суму з вирахуванням франшизи, встановленої в Договорі страхування, у випадках:

- а) зникнення судна безвісти разом з застрахованим вантажем;

б) економічної недоцільності відновлювального ремонту застрахованого вантажу (повна конструктивна загибель) або доставки застрахованого вантажу до місця призначення;

в) захоплення судна, застрахованого від такої небезпеки, якщо захоплення триває більше 2 (двох) місяців.

13.13.1. Заява про абандон повинна бути зроблена Страховикові протягом 6 (шести) місяців з моменту настання страхового випадку. Із закінченням шестимісячного строку Страхувальник втрачає право на абандон, але може вимагати відшкодування збитків на загальних підставах. Заява про абандон не може бути зроблена Страхувальником умовно і не може бути відкликана.

13.13.2. Згода Страховика на абандон не звільняє Страхувальника від зобов'язання вжити всіх можливих заходів щодо запобігання та зменшення розміру збитку.

13.13.3. Якщо Сторони досягнуть згоди щодо абандону на застрахований вантаж, право власності на нього переходить до Страховика після здійснення останнім виплати страхового відшкодування.

13.13.4. Якщо після здійснення виплати страхового відшкодування з'ясується, що судно не загинуло, або захоплене судно чи вантаж будуть звільнені, Страховик має право вимагати, щоб Страхувальник, залишивши собі майно (вступивши в права володіння майном), повернув отримане страхове відшкодування, за винятком відшкодування часткового збитку, якщо Страхувальник його зазнав.

13.14. У разі знищення, втрати всього застрахованого вантажу збитки від втрати фрахту, комісійні винагороди, транспортні витрати, митні збори та інші витрати, пов'язані з перевезенням вантажу, відшкодовуються повністю, якщо ці суми були включені до страхової суми згідно з умовами Договору страхування.

13.15. У разі знищення, втрати частини застрахованого вантажу збитки від втрати фрахту, комісійні винагороди, транспортні витрати, митні збори та інші витрати, пов'язані з перевезенням вантажу, відшкодовуються в розмірі частини витрат, що припадають на таку частину вантажу, якщо ці суми були включені до страхової суми згідно з умовами Договору страхування.

13.16. У разі пошкодження застрахованого вантажу збитки від втрати фрахту, комісійні винагороди, транспортні витрати, митні збори та інші витрати, пов'язані з перевезенням вантажу, відшкодовуються пропорційно відношенню розміру збитку до дійсної вартості вантажу на момент перед настанням страхового випадку, якщо ці суми були включені до страхової суми згідно з умовами Договору страхування.

13.17. За згодою Сторін Договором страхування може бути передбачений інший порядок визначення розміру збитків та страхового відшкодування у разі настання страхового випадку.

13.18. Якщо до моменту настання страхового випадку у Страхувальника (Вигодонабувача) не виник страховий інтерес щодо відшкодування транспортних витрат, комісійних винагород, митних зборів або інших витрат, що пов'язані з перевезенням застрахованого вантажу, частина страхової суми,

що відноситься до них не буде врахована при визначенні розміру збитку. Те ж саме діє відносно витрат, які не були понесені внаслідок страхового випадку.

13.19. Страховик відшкодовує Страхувальнику (Вигодонабувачу) витрати, здійснені останнім з метою запобігання або зменшення розміру збитків, завданих настанням страхового випадку, передбачені у пункті 4.11. Правил страхування та (або) у Договорі страхування, які разом із сумою страхового відшкодування не можуть перевищувати розміру страхової суми, встановленої у Договорі страхування, якщо відшкодування таких витрат передбачено Договором страхування.

13.20. Якщо Договором страхування не передбачено інше, всі витрати внаслідок настання страхового випадку здійснює Страхувальник. Вартість документально підтверджених витрат, відшкодування яких передбачено Договором страхування, Страховик включає в страхове відшкодування.

13.21. На вимогу Страхувальника, але за власним рішенням Страховик може взяти на себе зобов'язання та надати гарантії сплати внесків з загальної аварії та оплатити авансом необхідні витрати з запобігання та зменшення розміру збитку.

13.22. До Страховика, який виплатив страхове відшкодування, в межах фактичних витрат переходить право вимоги, яке Страхувальник (Вигодонабувач) має до особи, відповідальної за завданий збиток.

13.23. Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний передати Страховикові всі наявні у нього документи та докази і дотримуватися усіх формальностей, необхідних для реалізації Страховиком права вимоги до особи, відповідальної за завданий збиток.

13.24. Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний не допускати обмеження права вимоги Страховика. Якщо виявиться, що реалізація права вимоги є неможливою або обмеженою через навмисні дії Страхувальника (Вигодонабувача), Страховик звільняється від зобов'язання виплатити страхове відшкодування, а якщо виплата вже здійснена, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний повернути Страховикові отримане відшкодування протягом 30 (тридцяти) календарних днів від дня отримання Страхувальником (Вигодонабувачем) претензії Страховика, якщо інше не передбачене Договором страхування.

13.25. Якщо на момент настання страхового випадку щодо предмета Договору страхування діяли також інші Договори страхування, Страховик виплачує страхове відшкодування в розмірі частини розрахованого страхового відшкодування за страховим випадком, яке визначається як відношення страхової суми, встановленої Договором страхування, до сукупності страхових сум за всіма укладеними Договорами страхування, за якими мають бути здійснені виплати страхового відшкодування за цим страховим випадком, якщо інше не передбачене умовами Договору страхування.

13.26. Якщо Страхувальнику стане відомо місцезнаходження викраденого внаслідок настання страхового випадку застрахованого вантажу, він зобов'язаний негайно, але не пізніше 3 (трьох) робочих днів з моменту, коли йому стало відомо про це, повідомити про це Страховика, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

13.27. Якщо втрачений внаслідок настання страхового випадку застрахований вантаж:

13.27.1. Повернуто Страхувальнику в непошкодженому стані до здійснення Страховиком виплати страхового відшкодування, страхове відшкодування не виплачується, підлягають відшкодуванню лише витрати, що передбачені у пункті 13.19 Правил страхування;

13.27.2. Повернуто Страхувальнику в непошкодженому стані після виплати Страховиком страхового відшкодування, Страхувальник зобов'язаний негайно сповістити Страховика про повернення застрахованого вантажу та повернути Страховику страхове відшкодування в повному обсязі протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту повернення застрахованого вантажу, якщо інший строк не передбачений умовами Договору страхування. В цьому випадку підлягають відшкодуванню лише витрати, що передбачені пункті 13.19 Правил страхування;

13.27.3. Повернуто Страхувальнику в пошкодженому стані - Страховик виплачує страхове відшкодування відповідно до положень цього розділу Правил страхування.

13.28. Якщо Страхувальник (Вигодонабувач) одержав відшкодування за збиток від третіх осіб, Страховик сплачує тільки різницю між сумою, яка підлягає сплаті за умовами Договору, та сумою, отриманою від третіх осіб. Страхувальник зобов'язаний сповістити Страховика про отримання таких сум негайно, протягом 5 (п'яти) робочих днів, з дати отримання, якщо інший строк не передбачений умовами Договору страхування. Якщо відшкодування від третіх осіб було отримано пізніше, ніж Страховик здійснив виплату страхового відшкодування, Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту отримання відшкодування від третіх осіб надлишкові кошти, якщо інший строк не передбачений умовами Договору страхування.

13.29. Договір страхування, за яким здійснена виплата страхового відшкодування, розмір якої менший за розмір страхової суми, зберігає чинність до кінця обумовленого строку дії, якщо інше не передбачене Договором страхування.

14. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ У ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

14.1. Страховик здійснює виплату страхового відшкодування на підставі письмової заяви про виплату страхового відшкодування та страхового акту, складеного Страховиком або уповноваженою ним особою у формі, що визначається Страховиком.

14.2. З метою прийняття рішення про здійснення виплати або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування Страхувальник (Вигодонабувач у разі вчинення ним дій з метою отримання страхового відшкодування, які повинен чи має право вчиняти Страхувальник за Договором страхування)

повинен надати Страховикові документи, передбачені розділом 12 Правил страхування та (або) Договором страхування.

14.3. Страховик з метою прийняття рішення про здійснення виплати або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування може робити запити про відомості, пов'язані з настанням страхового випадку, до компетентних органів, підприємств, установ та організацій, що володіють інформацією про обставини настання страхового випадку:

14.3.1. Якщо у Страховика виникли обґрунтовані сумніви щодо достовірності наданих Страхувальником (Вигодонабувачем) відомостей і документів, що підтверджують факт, причини та обставини настання страхового випадку, а також розмір завданого збитку;

14.3.2. Якщо на підставі наданих документів неможливо встановити обставини, причини настання страхового випадку та розмір завданого збитку. У такому разі з метою встановлення обставин, причин настання страхового випадку і розміру збитку Страховик має право призначити розслідування або експертизу, яку проводить експерт незалежної експертної організації;

14.3.3. В інших випадках, передбачених Договором страхування.

14.4. Граничний строк отримання відповідей на запити Страховика від підприємств, установ та організацій, що володіють інформацією про обставини настання страхового випадку, складає 6 (шість) місяців з дня направлення Страховиком відповідного запиту, якщо інший строк не передбачений Договором страхування.

14.5. Протягом 30 (тридцяти) робочих днів з моменту одержання Страховиком всіх документів, необхідних для підтвердження факту, причин, обставин настання страхового випадку та визначення розміру збитків, а саме документів, передбачених розділом 12 Правил страхування та (або) Договором страхування, та відповідей на запити Страховика від підприємств, установ та організацій, що володіють інформацією про обставини настання страхового випадку (з урахуванням пункту 14.4 Правил страхування), якщо інший строк не передбачений Договором страхування, Страховик:

14.5.1. Приймає рішення про здійснення виплати страхового відшкодування шляхом складення страхового акта і протягом 30 (тридцяти) робочих днів з дня складення страхового акта здійснює виплату страхового відшкодування (з урахуванням положень пункту 6.22.3.2 Правил страхування), якщо інший строк не передбачений Договором страхування, або

14.5.2. Приймає обґрунтоване рішення про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування. Страховик письмово повідомляє Страхувальника про прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування з обґрунтуванням причин протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття такого рішення, якщо інший строк не передбачений умовами Договору страхування.

14.6. Страховик може відстрочити прийняття рішення про визнання події страховим випадком, у тому числі про здійснення виплати або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування, якщо це передбачено Договором страхування:

- до дня, наступного за днем, коли Страховику стало відомо про набрання рішенням у цивільній, господарській або кримінальній справі законної сили, якщо спір щодо факту, причин та обставин події та розміру збитку розглядається судом,

- до дня, наступного за днем, коли Страховику стало відомо про результати закінчення розслідування компетентними органами, якщо за фактом події проводилось розслідування компетентними органами;

- до дня, наступного за днем, коли Страховику стало відомо про закриття кримінального провадження чи зупинення досудового розслідування, якщо за фактом події або щодо Страхувальника було розпочате кримінальне провадження.

15. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

15.1. Підставами для відмови Страховика у здійсненні виплати страхового відшкодування є:

15.1.1. Навмисні дії Страхувальника (Вигодонабувача, працівників Страхувальника (Вигодонабувача), їхніх представників або осіб, які діяли за їхнім дорученням) або особи, на користь якої був укладений Договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянських або службових обов'язків, у стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності й ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника й інших зазначених у цьому пункті осіб встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

15.1.2. Вчинення Страхувальником – фізичною особою або іншою особою, на користь якої укладено Договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового випадку. Якщо названі особи є юридичними особами, зазначена підстава відноситься до їхніх працівників або осіб, які діяли за їх дорученням;

15.1.3. Подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування або про факт настання страхового випадку;

15.1.4. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення Страхувальником Страховика про настання події, що має ознаки страхового випадку, без поважних на це причин у строки, визначені в Правилах страхування та (або) Договорі страхування, або створення Страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру й розміру завданого збитку;

15.1.5. Отримання Страхувальником (Вигодонабувачем) повного відшкодування збитків від третіх осіб. Якщо збиток відшкодований частково, виплата страхового відшкодування здійснюється з відрахуванням суми, отриманої від зазначених осіб, як компенсація завданого збитку;

15.1.6. Відмова Страхувальника (Вигодонабувача) від права вимоги до особи, відповідальної за завдані збитки, або якщо реалізація цього права стала неможливою з вини Страхувальника (Вигодонабувача), якщо інше не передбачено Договором страхування;

15.1.7. Наявність обставин, які є виключеннями зі страхових випадків і обмеженнями страхування, передбаченими розділом 5 Правил страхування та (або) Договором страхування;

15.1.8. Невиконання або неналежне виконання Страхувальником своїх обов'язків, зазначених у Договорі страхування;

15.1.9. Дії Страхувальника, направлені на отримання неправомірної вигоди від страхування;

15.1.10. Інші випадки, передбачені чинним законом.

15.2. Несвоєчасне повідомлення Страхувальником Страховика про зміну ступеня страхового ризику звільняє Страховика від обов'язку виплатити страхове відшкодування за страховими подіями, що сталися в період з дати зміни (включно) до дати фактичного отримання Страховиком зазначеного письмового повідомлення (включно).

15.3. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у здійсненні виплати страхового відшкодування, якщо це не суперечить закону та Правилам страхування.

15.4. Відмову Страховика у здійсненні виплати страхового відшкодування може бути оскаржено у судовому порядку згідно з розділом 17 Правил страхування.

16. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

16.1. Дія Договору страхування припиняється та Договір страхування втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

16.1.1. Закінчення строку дії Договору страхування;

16.1.2. Виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

16.1.3. Несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки. При цьому Договір страхування вважається достроково припиненим, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений на письмову вимогу Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

16.1.4. Ліквідації Страхувальника – юридичної особи або смерті Страхувальника – фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених Законом України «Про страхування»;

16.1.5. Ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

16.1.6. Прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

16.1.7. Якщо можливість настання страхового випадку відпала, і наявність страхового ризику зникла через обставини інші, ніж страховий випадок (до таких обставин, зокрема, відноситься знищення застрахованого вантажу, відчуження Страхувальником вантажу, звернення стягнення на вантаж за зобов'язаннями Страхувальника, реквізиція, конфіскація вантажу);

16.1.8. В інших випадках, передбачених чинним законодавством України.

16.2. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка Сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше ніж за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

16.3. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника, Страховик повертає йому частину страхового платежу за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, та фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачений ним страховий платіж повністю.

16.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу та виплат страхового відшкодування, що були здійснені за Договором страхування.

16.5. У разі дострокового припинення дії Договору страхування повернення страхового платежу не може бути здійснено в іншій формі, ніж та, в якій був сплачений платіж.

16.6. Остаточний розрахунок між Страхувальником і Страховиком у разі дострокового припинення дії Договору страхування здійснюється після врегулювання всіх заявлених Страхувальником збитків, а саме після:

16.6.1. Здійснення виплат страхового відшкодування; або

16.6.2. Прийняття Страховиком обґрунтованих рішень про відмову здійснити виплату страхового відшкодування.

16.7. Сторони можуть бути звільнені від відповідальності за часткове або повне невиконання зобов'язань за умовами Договору страхування, якщо таке невиконання зобов'язань стало наслідком дії обставин непереборної сили.

16.8. Під непереборною силою розуміються зовнішні та надзвичайні події, що описуються сукупністю таких умов:

16.8.1. Зазначені події сталися після набрання чинності Договором страхування;

16.8.2. Ці події не визначені в Правилах страхування та (або) Договорі страхування як виключення зі страхових випадків та обмеження страхування;

16.8.3. Ці події виникли незалежно від волі Сторін Договору страхування, і при цьому їхньому настанню і подальшій дії Сторони Договору страхування не могли протистояти за допомогою всіх розумних зусиль і засобів, що могли бути застосовані до конкретних проявів непереборної сили;

16.8.4. Часткове або повне невиконання будь-якою зі Сторін Договору страхування зобов'язань за умовами Договору страхування є прямим наслідком дії обставин непереборної сили.

16.9. При настанні дії обставин непереборної сили строк виконання зобов'язань Сторін за умовами Договору страхування збільшується відповідно до строку, протягом якого будуть діяти обставини непереборної сили. Якщо цей період буде тривати понад строк, визначений Договором страхування, то будь-яка зі Сторін буде вправі відмовитися від подальшого виконання зобов'язань за умовами Договору страхування. При цьому жодна зі Сторін не буде мати права на відшкодування можливих збитків.

16.10. Сторона Договору страхування, для якої стало неможливим виконання зобов'язань за умовами Договору страхування внаслідок дії обставин непереборної сили, повинна найбільш швидким з можливих способів сповістити іншу Сторону Договору страхування про ситуацію, що склалася, а також протягом строку, визначеного умовами Договору страхування, надіслати поштою зареєстроване підтвердження дії цих обставин, видане відповідним компетентним органом (Торгово-промисловою палатою України).

16.11. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення про настання дії обставин непереборної сили не дає надалі права Стороні Договору страхування, на яку подіяли ці обставини, посилаючись на них як на підставу для звільнення від відповідальності за невиконання зобов'язань за умовами Договору страхування.

17. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

17.1. Спори, що виникають у зв'язку з виконанням умов Договору страхування, вирішуються Сторонами шляхом переговорів.

17.2. У разі недосягнення згоди шляхом переговорів спори вирішуються згідно з чинним законодавством України.

17.3. При виникненні розбіжностей між Страхувальником і Страховиком щодо факту, обставин та причин настання страхового випадку і розміру зазначеного збитку внаслідок настання страхового випадку, Сторони Договору страхування можуть домовитися про те, що розмір збитку буде визначений на підставі акта (висновку) експертизи (товарознавчого дослідження), проведеного суб'єктом оціночної діяльності, який має право на проведення відповідного дослідження. Експертиза може проводитися за ініціативою будь-якої зі Сторін. Сторона, за ініціативи якої проводиться експертиза, оплачує витрати на її проведення, якщо інше не передбачено Договором страхування.

18. ОСОБЛИВІ УМОВИ

18.1. Конкретні умови страхування можуть встановлюватися Договором страхування за згодою Сторін і не повинні суперечити Правилам страхування та чинному законодавству України.

18.2. Права та обов'язки Страховика та (або) Страхувальника, підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, зазначені в Правилах страхування,

але які не передбачені Законом України «Про страхування», з метою їх правозастосування, повинні бути передбачені Договором страхування, якщо вони не суперечать закону.

18.3. Правилами страхування регламентовані основні умови страхування.

18.4. За згодою Сторін до умов Договору страхування можуть бути внесені застереження (включаючи, але не обмежуючись зазначеними у пунктах 18.5 – 18.15 цих Правил страхування), доповнення, зміни та особливі умови страхування, виходячи з конкретних умов страхування, що відповідають положенням Правил страхування та не суперечать чинному законодавству України.

18.5. Застереження про транспортні засоби та класифікацію суден.

18.5.1. При морському перевезенні вантажі повинні перевозитись на суднах, які мають відповідати класифікаційному застереженню, якщо інше не передбачене Договором страхування. Вантаж приймається на страхування та страхове відшкодування виплачується тільки в тих випадках, якщо транспортні засоби, на яких перевозиться вантаж, знаходяться в технічно справному стані, придатні та допущені для навантаження та транспортування застрахованого вантажу.

18.5.2. Каботажні судна вважаються придатними, якщо вони мають відповідний клас, підтверджений загальновизнаним Класифікаційним товариством. Якщо вищезазначені передумови відсутні, то перевезення вважається застрахованим за умови, що транспортний засіб, експедитор або перевізник були обрані Страхувальником ретельно, як личить сумлінному комерсанту (підприємцю). Якщо Страхувальнику стане відомо про неповну відповідність транспортного засобу передбаченим вимогам, то він повинен не пізніше 24 години, як тільки йому стало відомо, повідомити про це Страховику та сплатити узгоджений зі Страховиком додатковий страховий платіж.

18.5.3. Договором страхування можуть бути передбачені інші додаткові умови (застереження) щодо віку та класифікаційних вимог до суден, якими перевозиться вантаж.

18.5.4. Під час перевезення вантажів морським транспортом збитки від пошкодження не відшкодовуються, якщо вони не досягають 3% (трьох відсотків) від страхової суми всього вантажу за одним коносаментом, а при знаходженні вантажу в підвізних суднах - від страхової суми вантажу за кожним таким судном, якщо інше не передбачено договором страхування. Це обмеження не застосовується при наявності загальної аварії, а також коли збиток відбувся внаслідок аварії або зіткнення судна з іншим судном, будь-яким нерухомим або плавучим предметом (включаючи кригу), посадки судна на міліну, пожежі або вибуху на судні.

18.6. Застереження про страхування тварин.

18.6.1. Збитки внаслідок загибелі, хвороби, нещасних випадків з тваринами та птахами, які є вантажем, відшкодовуються тільки у випадку, якщо ці збитки виникли внаслідок аварії (катастрофи) судна або іншого транспортного засобу.

18.7. Застереження про страхування ризику витоку рідких вантажів.

18.7.1. В обсяг страхового покриття може бути включений ризик витоку рідких вантажів, включаючи ризик ламання тари, а також страхування ризику витоку за всіма видами вантажів за умови встановлення окремої безумовної франшизи за цим видом збитку та за умови сплати додаткового страхового платежу, узгодженого сторонами у кожному випадку окремо.

18.8. Застереження про страхування багажу.

18.8.1. Визначення термінів.

Акт про несправність при перевезенні багажу (PIR - Property Irregularity Report) - документ, що оформлюється авіаперевізником (авіакомпанією) у присутності пасажирів не пізніше 24 годин після виявлення збитку, завданого багажу, перевезення якого здійснювалося повітряними суднами одного або декількох авіаперевізників послідовно. Цей акт підписується представниками авіакомпанії та пасажиром.

Антикварні вироби - старовинні предмети, що являють собою велику художню або іншу цінність.

Багаж – речі, що належать пасажиру, які здаються ним для перевезення під відповідальність транспортної організації та (або) ручна поклажа.

Особисті речі Страхувальника також визнаються багажем, якщо вони перевозяться разом з ним у автомобілі, в тому числі орендованому, на якому Страхувальник здійснює подорож територією України або інших країн.

Багажна квитанція – документ, який підтверджує прийняття багажу для перевезення.

Зареєстрований багаж - багаж, який перевізник прийняв під свою відповідальність для перевезення з наданням пасажиру відповідного документу - багажної квитанції, багажної бирки тощо.

Запасні частини - будь-які вузли, деталі, частини або приладдя до транспортних засобів.

Камера схову - спеціально обладнане приміщення для короткочасного зберігання ручної поклажі, багажу пасажирів.

Колекція - зібрання будь-яких однорідних предметів (марок, календарів, значків тощо), що представляють науковий, історичний або художній інтерес, або зібрані у приватних цілях.

Незареєстрований багаж - будь-який багаж пасажирів, крім зареєстрованого, в тому числі ручна поклажа, що перевозиться транспортним засобом у його салоні.

Страховий захист багажу – страховий захист особистого майна, що належить Страхувальнику або члену родини Страхувальника, включаючи предмети особистого користування, у тому числі використовувані з метою проведення дозвілля або для розваг під час подорожі.

Унікальні вироби - вироби, єдині у своєму роді, виняткові за рідкістю або якостями твори мистецтва.

18.8.2. З урахуванням умов, зазначених в цьому застереженні, за цими Правилами може бути укладено Договір страхування багажу, що слідує разом з пасажиром або здається пасажиром в багаж згідно з вимогами правил перевезення залізничним, автомобільним, повітряним та водним транспортом.

18.8.3. Якщо Договором страхування не передбачене інше, Договір страхування може бути укладений на підставі умов страхового покриття (страхових ризиків), зазначених в пункті 4.1 цих Правил.

18.8.4. Страхувальник повинен пред'явити до перевезення багаж в тривкій справній упаковці, яка вимагається згідно з діючими правилами перевезення і забезпечує схоронність багажу на всьому шляху прямування до його видачі Страхувальнику. Ця умова не стосується предметів, які дозволяється перевозити без упакування.

У разі, коли багаж прийнято перевізником без відмітки про несправність упакування, вважається, що його було прийнято у належному стані і в належній упаковці.

18.8.5. Страхова сума (ліміт зобов'язань Страховика) при страхуванні багажу може встановлюватись у розмірі:

а) заявленої (оголошеної) вартості багажу, але не вище його дійсної вартості;

б) суми, передбаченої відповідною міжнародною конвенцією зі страхування пасажирів та багажу, за один кілограм ваги брутто пошкодженого (втраченого) багажу або за одне багажне місце при перевезенні без вказівки вартості багажу в багажній квитанції;

в) іншої суми, встановленої за згодою сторін за один кілограм пошкодженого (втраченого) багажу або за одне багажне місце при перевезенні без вказівки вартості багажу в багажній квитанції.

18.8.6. Договором страхування можуть бути передбачені страхові суми (ліміти зобов'язань Страховика) при відшкодуванні збитків, завданих багажу:

- за один кілограм ваги брутто пошкодженого (втраченого) багажу;

- за одне багажне місце;

- за одну річ (групу речей), що міститься в багажу, за умови заявлення (оголошення) її вартості;

- за ручну поклажу;

- за весь багаж, що належить Страхувальнику;

- за багаж, що належить всім особами, зазначеним в Договорі страхування.

18.8.7. Багаж, що слідує разом з пасажиром, вважається застрахованим з моменту посадки пасажирів в транспортний засіб (заходу пасажирів на трап водного та повітряного судна) і закінчується в пункті призначення після виходу з транспортного засобу (для водного та повітряного судна після сходу пасажирів з трапу), а такий, що здається в багаж - з моменту прийняття його до перевезення перевізником або його агентом і закінчується в момент його видачі Страхувальнику або уповноваженій на його отримання особі.

18.8.8. Якщо інше не передбачено Договором страхування, страховий захист за Договором страхування, укладеним на підставі цих Правил стосовно багажу особи, яка подорожує:

а) починає діяти з моменту проходження Страхувальником паспортного контролю при виїзді з країни проживання та припиняє діяти з моменту прибуття на місце тимчасового проживання у країні перебування;

б) діє під час знаходження у країні перебування - з моменту виїзду з місця тимчасового проживання в одному населеному пункті до моменту прибуття на місце тимчасового проживання в іншому населеному пункті згідно з умовами, зазначеними в пункті 18.8.7 цих Правил;

в) діє протягом зворотної дороги - з моменту виїзду з місця тимчасового проживання в країні перебування та припиняє діяти з моменту проходження митного контролю при в'їзді в країну проживання.

18.8.9. Договором страхування може бути передбачено, що страховий захист за договором страхування діє під час перебування багажу:

а) на зберіганні в камерах схову у готелях, пансіонатах, будинках відпочинку тощо;

б) у зачинених номерах готелів, пансіонатів, санаторіїв, будинків відпочинку тощо або у зачиненому транспортному засобі, який обладнано сигналізацією і залишено на автостоянці або у гаражі, що охороняються, або як ручної поклажі в разі подорожування Страхувальником у складі туристичної групи транспортом перевізника, що передбачено договором про надання туристичних послуг.

18.8.10. Якщо на момент припинення дії Договору страхування своєчасне повернення Страхувальника в країну проживання неможливе з причин, що не залежать від його волі, дія Договору страхування продовжується на строк вимушеної затримки, якщо інше не передбачено договором страхування. При цьому, якщо під час додаткового періоду дії договору страхування стався страховий випадок, то при виплаті страхового відшкодування Страховик утримує з нього суму додаткового страхового платежу, що відповідає строку, на який було продовжено дію Договору страхування.

18.8.11. Підтвердженням того, що вантаж перевозився перевізником, для багажу, який слідував разом з пасажиром, є оплачений квиток, а для багажу, який був зданий перевізнику - багажна квитанція та (або) багажна бирка.

18.8.12. У випадку пошкодження, втрати або загибелі багажу Страхувальник або його представник зобов'язаний:

а) повідомити про це перевізника або його представника у порядку, встановленому правилами перевезення;

б) вимагати від працівників перевізника перевірки багажу та, за її результатами, складання комерційного акта (для перевезень повітряним транспортом - акта про несправність при перевезенні багажу PIR). Комерційний акт повинен бути підписаний представниками перевізника (робітниками служби обробки багажу), Страхувальником, а також свідками, якщо власник багажу не був присутній при складанні комерційного акта. До розгляду факту зникнення або пошкодження багажу Страхувальника на його вимогу можуть бути залучені керівник туристичної групи, представники місцевих правоохоронних органів, адміністрації готелю тощо;

в) виконувати інші дії, передбачені цими Правилами та Договором страхування.

18.8.13. Якщо Страхувальник не заявив про пошкодження, загибель або втрату вантажу у встановленому чинним законодавством або іншими

нормативними актами порядку, вважається, оскільки не доведено протилежне, що Страхувальник одержав свій багаж непошкодженим.

18.8.14. Письмове повідомлення Страхувальником перевізника про пошкодження вантажу не обов'язкове, якщо стан багажу було визначено або перевірено в момент його отримання перевізником або його агентом, про що було зазначено належним чином в документі, складеному згідно з законодавством та нормативними актами країни, в яку прямував багаж, або міжнародними нормативними актами в сфері перевезень пасажирів та багажу.

18.8.15. Багаж вважається втраченим і Страхувальник має право на отримання страхового відшкодування, якщо багаж не прибуде в місце призначення протягом 15 (п'ятнадцяти) календарних днів після закінчення строку доставки, якщо інше не передбачено законодавством країни отримання багажу, міжнародними нормативними актами в сфері перевезень пасажирів та багажу та (або) Договором страхування.

18.8.16. Якщо інше не передбачено Договором страхування, подія, в результаті якої багажу був завданий збиток, вважається страховим випадком, якщо:

а) на момент заподіяння збитку зареєстрований багаж знаходився у багажному відсіку транспортного засобу або в камері схову, а незареєстрований багаж - у салоні транспортного засобу, або

б) протягом часу, коли Страхувальник користувався послугами офіційно найнятого носія багажу, багаж знаходився під наглядом останнього, або

в) багаж знаходився в автомобілі, яким подорожував Страхувальник.

18.8.17. Якщо інше не передбачено договором страхування, Страховик не відшкодовує збитки внаслідок пошкодження, втрати або загибелі такого майна Страхувальника:

- гроші, коштовності, цінні папери, банківські картки;
- коштовні метали у зливках, коштовні та напівкоштовні камені, прикраси;
- антикварні та унікальні вироби, твори мистецтва та предмети колекцій;
- будь-які види документів, слайди, фотознімки, фільмокопії;
- рукописи, плани, схеми, малюнки, моделі, ділові папери;
- тварини, птахи, рослини;
- засоби авто-, мото- і велотранспорту, засоби повітряного та водного транспорту, а також запасні частини до них;
- предмети релігійного культу;
- предмети, що можуть заподіяти шкоду транспортному засобу, а також пасажирам і майну, що знаходяться в ньому. Зокрема, до цих предметів відносяться вибухові, отруйні, вогнебезпечні, їдкі, сморідні, подразнюючі, наркотичні та інші небезпечні речовини, а також вогнепальна зброя;
- предмети, перевезення яких заборонено нормативними актами державних органів будь-якої країни, на територію, з території або через територію якої здійснюється перевезення багажу.

18.8.18. На хутрянні вироби (прикраси), переносні портативні зразки аудіо-, відео-, фото-, кінотехніки та оргтехніки, речі, що містять скло та дзеркала страхування поширюється за умови, якщо при їх перевезенні і

зберіганні виконуються вимоги виробника цих речей щодо якості їх тари і упакування.

18.8.19. Страховик не відшкодовує збитки, завдані багажу внаслідок протиправних дій третіх осіб стосовно багажу під час руху рейсового транспортного засобу, яким він перевозився, за винятком випадків, пов'язаних зі збройним пограбуванням і загрозою життю Страхувальника.

18.8.20. При страхуванні багажу, що перевозиться автомобільним транспортом, якщо інше не передбачено Договором страхування, збиток, завданий багажу внаслідок протиправних дій третіх осіб, Страховик відшкодовує тільки у випадку, якщо майно Страхувальника знаходилось у зачиненому відсіку автомобіля (причепу), залишеного на цілодобово охоронюваній автостоянці, обладнаній контрольно – пропускним пунктом. Це обмеження не застосовується, якщо протиправні дії третіх осіб були пов'язані зі збройним пограбуванням і загрозою життю Страхувальника.

18.8.21. Договором страхування може бути передбачено, що страхуванням не покриваються та не відшкодовуються збитки, які настали внаслідок подій, зазначених в розділі 5 цих Правил, а також внаслідок:

а) фізичного зносу (спрацювання) багажу та притаманних йому особливих або природних властивостей, які спричинили його поломку, іржавіння, знебарвлювання, внутрішнє псування або подібні наслідки;

б) подряпин, відлущування зовнішнього шару фарби та інших порушень зовнішнього вигляду застрахованого вантажу, що не потягло за собою втрату або порушення його експлуатаційних або функціональних властивостей;

в) пошкодження продуктів, що швидко псуються, які знаходяться серед багажу;

г) пошкодження предметів, особливо підвладних бою та лому, що знаходяться серед інших предметів багажу, а також окремо запакованих, якщо при цьому відсутні будь - які зовнішні пошкодження упакування;

д) пошкодження багажу внаслідок таких недоліків тари або упакування, які не могли бути виявлені ззовні під час приймання багажу до перевезення;

е) невжиття Страхувальником своєчасних заходів з рятування багажу;

ж) транспортування окремо від Страхувальника багажу, який згідно з правилами перевезення повинен перевозитись разом з ним;

з) видачі багажу пред'явнику багажної квитанції та (або) відривного талону багажної бирки, які було викрадено у Страхувальника або втрачено ним будь-яким іншим чином.

18.8.22. Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування повністю або частково, якщо пошкодження, втрата або загибель багажу відбулись з вини пасажирів, у зв'язку з розпорядженням пасажирів, а також у зв'язку з дефектами, притаманними багажу та (або) іншими обставинами, передбаченими договором страхування.

18.8.23. Заяву на отримання страхового відшкодування Страхувальник або отримувач страхового відшкодування повинен подати Страховику протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з моменту повернення Страхувальника з подорожі, під час якої було завдано збитку його багажу. В заяві мають бути

вказані характер та обставини настання події, що може бути визнана страховим випадком.

До заяви додаються такі документи:

- перелік втрачених (пошкоджених) речей із зазначенням місця, часу їх придбання і початкової вартості. При цьому Страховику мають бути надані, за їх наявності, чеки, квитанції, ярлики, що підтверджують зазначену інформацію;
- комерційний акт (зокрема, PIR), в якому зафіксовано факт, причину та обставини завдання багажу збитків;
- інші документи, передбачені цими Правилами та Договором страхування.

18.8.24. У разі пошкодження, втрати або загибелі всього багажу або його частини, Страховик виплачує відшкодування у розмірі 10 розрахункових одиниць за кожний втрачений (пошкоджений) кілограм маси брутто багажу або 150 розрахункових одиниць за кожне багажне місце, якщо інше не передбачено міжнародними нормативними актами в сфері перевезень пасажирів та багажу та (або) Договором страхування.

18.8.25. Якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, у випадку втрати, загибелі або пошкодження частини (місця) зареєстрованого багажу або будь-якої речі, що містилась у ньому, при визначенні розміру страхового відшкодування береться до уваги тільки загальна маса (вартість) цієї речі або місця багажу. Проте, якщо втрата, загибель або пошкодження зазначених предметів впливає на вартість інших речей або місць багажу, які включено до тієї ж багажної квитанції, то при визначенні розміру страхового відшкодування береться до уваги загальна маса (вартість) всього багажу. Спосіб відшкодування (за масу або за багажне місце) визначається Страховиком у Договорі страхування. Крім того, Страховик, якщо це передбачене Договором, відшкодовує вартість перевезення, мито та інші суми, витрачені у зв'язку з перевезенням втраченого або пошкодженого багажу.

18.8.26. Коли це вимагається міжнародними нормативними актами (конвенціями), розрахунковою одиницею є одиниця «спеціальних прав запозичення», визначена Міжнародним валютним фондом. Страхове відшкодування в разі необхідності переводиться в національну валюту України або іноземну валюту за офіційним курсом до одиниці «спеціального права запозичення», встановленим Національним банком України на дату здійснення платежу.

18.8.27. Договором страхування може бути передбачений інший порядок визначення розміру страхового відшкодування, зокрема, у разі страхування багажу з оголошеною вартістю.

18.8.28. Страховий захист за договором страхування стосовно багажу припиняє дію у випадках, передбачених цими Правилами та договором страхування.

18.9. Застереження про страхування складських ризиків.

18.9.1. При страхуванні вантажу в обсяг страхового покриття можуть бути включені ризики, що виникають під час зберігання вантажу на складі (складські ризики) за умови, що вантажі застраховані на весь час транспортування та зберігання на складах за одним Договором страхування.

18.9.2. При цьому Договором страхування може бути передбачено поширення страхового захисту за Договором страхування на періоди:

а) зберігання вантажу в очікуванні завантаження в (на) транспортний засіб;

б) проміжного зберігання на складі (при перевезенні з проміжним зберіганням), якщо період такого зберігання перевищить строк, зазначений в Договорі страхування;

в) зберігання на складі за місцем призначення, за винятком зберігання на складі в кінцевому порту розвантаження. Договором страхування може бути передбачено поширення страхового захисту за Договором страхування на строк, що перевищує строк зберігання на складі, зазначений в Договорі страхування, за умови сплати додаткового страхового платежу.

18.9.3. Договором страхування може бути передбачено страхування ризику пошкодження або загибелі вантажу внаслідок:

а) аварії водопровідних, опалювальних, протипожежних і каналізаційних систем, проникнення води із сусідніх приміщень у місце зберігання вантажу;

б) раптового руйнування складських приміщень або будівлі під час зберігання вантажів;

в) інших складських ризиків за згодою сторін.

18.10. Застереження про ризики під час тимчасового зберігання.

18.10.1. При тимчасовому зберіганні вантажу Договором страхування може бути передбачено страхування ризику пошкодження або загибелі вантажу внаслідок:

а) проникнення в приміщення тимчасового зберігання вантажу (в тому числі в місці експонування, використання в суспільних заходах і виставках різного роду) рідин, снігу, дощу, граду і бруду через незакриті вікна, двері, інші отвори, в тому числі внаслідок будівельних дефектів чи старіння будівлі;

б) підвищеної вологості всередині приміщення тимчасового зберігання вантажу (в тому числі під час експонування, використання в суспільних заходах і виставках різного роду);

в) затоплення вантажу, що знаходиться на тимчасовому зберіганні (в тому числі експонування, використання в суспільних заходах і виставках різного роду) на відстані не менше ніж 20 сантиметрів від поверхні підлоги, у підвальних або інших заглиблених приміщеннях.

18.11. Застереження про страхування контейнерів.

18.11.1. З врахуванням умов, зазначених в цьому застереженні, за цими Правилами можуть бути укладені договори страхування контейнерів.

18.11.2. Предметом договору страхування є майнові інтереси, пов'язані з володінням, користуванням, розпорядженням контейнерами, призначеними для перевезення різних видів вантажу (товарів) на різних транспортних засобах, включаючи перевезення на палубі річкового або морського судна.

18.11.3. За цими умовами не приймаються на страхування контейнери, що перебувають у стадії виготовлення, аварійному або несправному технічному стані.

18.11.4. Договір страхування може бути укладений на підставі однієї з нижченаведених умов страхового покриття:

18.11.4.1. «З відповідальністю за ризики загибелі та пошкодження»

Відшкодовуються збитки від конструктивної повної загибелі, повної загибелі, втрати або пошкодження всього контейнера або його частини (механізмів), що виникли в результаті:

- а) удару блискавки, бурі, вихору, виверження вулкану;
- б) вогню, вибуху;
- в) катастрофи або зіткнення транспортних засобів між собою, аварії, удару (наїзду) транспортних засобів об нерухомі або плавучі (рухомі) предмети (споруди, перешкоди, кригу, птахів, тварин тощо);
- г) падіння транспортного засобу або будь-якого предмета на нього;
- д) інцидентів при навантаженні, укладанні, вивантаженні контейнерів і прийомі транспортним засобом палива;
- е) перекидання, затоплення, посадки судна на міліну, пошкодження судна кригою;
- є) провалу мостів, тоннелів;
- ж) пропажі повітряного транспортного засобу або судна безвісти;
- з) збитки та витрати за загальною аварією в частці, що припадає на контейнер(и) при морських перевезеннях, якщо інше не передбачене договором страхування;
- і) всі необхідні й доцільно здійснені витрати з рятування контейнера(ів), а також зменшення збитку та встановлення його розміру, якщо збиток підлягає відшкодуванню за умовами договору страхування, якщо інше не передбачене договором страхування.

При цьому Страховик не відшкодовує збитки, що виникли внаслідок:

- а) природного зношування або поступового погіршення стану контейнера(ів);
- б) затримки рейсу, природних властивостей та (або) характеру застрахованого контейнера(ів);
- в) крадіжки, захоплення, піратських дій;
- г) пошкодження, що не усунуто до настання наступного страхового випадку, внаслідок якого відбулася повна загибель контейнера;
- д) впливу токсичних, вибухових речовин та (або) їх компонентів.
- е) випадків, зазначених в розділі 5 цих Правил.

18.11.4.2. «З відповідальністю за ризики загибелі»

Відшкодовуються збитки від повної загибелі або повної конструктивної загибелі контейнера(ів), що настала в результаті:

- а) удару блискавки, бурі, вихору, виверження вулкану;
- б) вогню, вибуху;
- в) катастрофи або зіткнення транспортних засобів між собою, аварії, удару (наїзду);
транспортних засобів об нерухомі або плавучі (рухомі) предмети (споруди, перешкоди, кригу, птахів, тварин тощо);
- г) падіння транспортного засобу або будь-якого предмета на нього;
- д) інцидентів при навантаженні, укладанні, вивантаженні контейнерів і прийомі транспортним засобом палива;

е) перекидання, затоплення, посадки судна на мілину, пошкодження судна кригою;

е) провалу мостів, тунелів;

ж) пропажі повітряного транспортного засобу або судна безвісти.

з) збитки та витрати за загальною аварією в частці, що припадає на контейнер(и) при морських перевезеннях, якщо інше не передбачене договором страхування;

і) всі необхідні й доцільно здійснені витрати з рятування контейнера(ів), а також зменшення збитку та встановлення його розміру, якщо збиток підлягає відшкодуванню за умовами договору страхування, якщо інше не передбачене Договором страхування.

При цьому Страховик не відшкодовує збитки, що виникли внаслідок:

а) природного зношування або поступового погіршення стану контейнера(ів);

б) затримки рейсу, природних властивостей та (або) характеру застрахованого контейнера(ів);

в) крадіжки, захоплення, піратських дій;

г) пошкодження, що не усунуто до настання наступного страхового випадку, внаслідок якого відбулася повна загибель контейнера;

д) впливу токсичних, вибухових речовин та (або) їх компонентів.

е) випадків, зазначених в розділі 5 цих Правил.

18.11.5. На страхування може бути прийнятий контейнерний парк, а також одиничні контейнери. У випадку, якщо страхуються контейнери, взяті в оренду, Страховику повинна бути надана копія договору оренди з пред'явленням оригіналу цього документу та умови виплати орендної плати.

18.11.6. На страхування приймаються контейнери, що мають чітке позначення номерів та інших розпізнавальних знаків.

18.11.7. При перевезенні контейнерів за наскрізним коносаментом вони можуть бути застраховані на час їх транспортування різними видами транспорту.

18.11.8. Контейнери приймаються на страхування за заявленою вартістю, що не перевищує їх дійсної вартості. Дійсна вартість контейнера(ів) визначається:

а) виходячи з балансової вартості (первісної або з урахуванням зносу);

б) за ціною придбання тощо.

При страхуванні контейнера(ів), що вже перебуває в експлуатації, вартість якого не відображена в балансі, враховується, що при строку експлуатації понад один рік знос становить 30 %, понад два роки - 50 %, трьох років - 60 %, чотирьох років - 70 %, якщо інше не передбачено Договором страхування.

18.12. Застереження про страхування цінностей (творів мистецтва, культурних та історичних цінностей, ювелірних виробів, виробів з дорогоцінних металів і каменів, благородних та рідкоземельних металів та інших виставкових експонатів) **на період їх транспортування та експонування.**

18.12.1. З врахуванням умов, зазначених в цьому застереженні, за цими Правилами можуть бути укладені Договори страхування цінностей на час їх транспортування (перевезення) і експонування.

18.12.2. Страхування цінностей здійснюється за умовами цих Правил на випадок втрати, загибелі та пошкодження цінностей внаслідок будь – яких подій під час упакування, розпакування, експонування, складування та транспортування (умови страхування "від стіни до стіни").

За Договором страхування цінностей, призначених для експонування, відшкодовуються також доцільно й розумно здійснені витрати на реставрацію цінностей, пошкоджених внаслідок настання страхового випадку, якщо інше не передбачене договором страхування.

18.12.3. Страховий захист за Договором страхування починає діяти з моменту, коли цінності взяті з місця їх знаходження в пункті, зазначеному в договорі страхування (при експонуванні – з місця постійного знаходження в музеї або галереї) для упакування з метою наступного транспортування до місця доставки (експонування) у пункті, зазначеному в Договорі страхування.

При експонуванні страховий захист за Договором страхування триває протягом тимчасового складування та зворотного транспортування до моменту, коли цінності будуть установлені на постійне місце їх знаходження в пункті, зазначеному в Договорі страхування.

18.12.4. Страховик не відшкодує збитки, що виникли внаслідок подій, зазначених у розділі 5 цих Правил, а також внаслідок:

а) виверження вулкану, землетрусу і повені;

б) крадіжки, здійсненої в нічний час та періоди, коли при експонуванні до цінностей закритий доступ публіки, якщо тільки проникнення зловмисників не було пов'язано зі зломом, застосуванням підроблених ключів і опором охорони.

18.12.5. Лімітом зобов'язань Страховика є страхова сума, що може бути встановлена на основі страхової оцінки цінності або оцінки, здійсненої суб'єктом оціночної діяльності, що має право на проведення відповідного дослідження.

18.12.6. При укладанні Договору страхування до заяви повинно бути прикладено докладний опис цінностей та оцінка кожного об'єкту цінностей.

18.12.7. Транспортування цінностей повинно здійснюватися в спеціальних контейнерах або упакуванні, пристосованих для подібного виду вантажів.

18.12.8. Повітряне транспортування повинно здійснюватися в супроводі осіб, уповноважених Страхувальником.

Наземне транспортування повинно здійснюватися в супроводі зазначених осіб і працівників охорони, при цьому в транспортному засобі не повинні перебувати особи, що не відносяться до супровідного персоналу, охорони або персоналу транспортного засобу.

18.12.9. Експонування повинно здійснюватися в спеціально відведених залах музею, галереях або інших приміщеннях, забезпечених необхідними засобами охорони та протипожежної техніки в технічно справному стані.

18.12.10. При страхуванні цінностей, призначених для експонування, розмір збитку при частковій втраті художньої цінності твору мистецтва або його значенні як історичної цінності визначає експертна комісія, призначена в кількості та персональному складі, узгодженому Страховиком і Страхувальником.

18.12.11. В особливих випадках за згодою сторін Страховик може відмовитися від права вимоги до перевізників, державних органів, інших установ та осіб, що беруть участь в організації виставки та сприяли її проведенню, якщо відповідальність таких організацій та осіб не пов'язана з недбалістю або навмисними діями. Перелік зазначених організацій та осіб надається Страхувальником на розгляд Страховику при укладенні Договору страхування.

18.13. Застереження про страхування банківських ризиків.

18.13.1. З врахуванням умов, зазначених в цьому застереженні, за цими Правилами можуть бути укладені Договори страхування готівки, платіжних документів, валютних цінностей та кейсів.

18.13.2. На страхування приймаються готівка (в національній та іноземній валюті), платіжні засоби та інші валютні цінності, упаковані в опломбовані інкасаторські сумки та прийняті до перевезення спеціалізованим транспортним засобом, а також кейси, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

18.13.3. Страхувальниками за Договорами страхування банківських ризиків є банки, а також інші особи, що мають право на здійснення банківських операцій, включаючи касові операції, або на здійснення інкасаторської діяльності в установленому чинним законодавством порядку.

При страхуванні готівки національної та іноземної валюти, платіжних документів та інших валютних цінностей інкасаторськими службами Вигодонабувачем може бути призначений:

а) клієнт, що має договір зі Страхувальником про касове або інкасаторське обслуговування;

б) банк - власник, одержувач, відправник грошей.

18.13.4. Договір страхування може бути укладений:

а) на період транспортування – починається з моменту надходження цінностей в розпорядження осіб, відповідальних за транспортування, в пункті відправлення, продовжується протягом всього перевезення, включаючи перевантаження, а також транзитне зберігання на складах в пунктах перевантажень та закінчується в момент передавання цінностей отримувачу в пункті призначення;

б) на період зберігання - починається з моменту надходження цінностей в розпорядження осіб, відповідальних за зберігання, або клієнтам банку, продовжується весь період зберігання та закінчується в момент передавання цінностей особам, відповідальним за транспортування або клієнтам банку;

в) на період здійснення касових операцій – починається з моменту отримання цінностей касовими працівниками банку під розписку в касових документах та закінчується після перерахунку сформованих ними цінностей

іншими працівниками, не залежно від того, коли та де вони будуть перераховані.

Порядок заявлення цінностей на страхування визначається за згодою між Страховиком та Страхувальником (банком).

18.13.5. Під перевезенням готівки розуміється перевезення їх спеціалізованим транспортом (інкасаторськими автомобілями) або пристосованими для цього іншими видами транспорту спеціальним персоналом або організаціями, що мають установлений дозвіл (ліцензію) на проведення інкасації, наступними маршрутами (якщо інше не передбачене Договором страхування):

а) від Страхувальника до його клієнта, тобто до особи, яка має договір зі Страхувальником про касове або інкасаторське обслуговування, і від клієнта до Страхувальника;

б) між структурними підрозділами Страхувальника;

в) від Страхувальника в банк і з банку до Страхувальника, а також між банками.

18.13.6. Якщо це передбачено умовами Договору страхування, застрахованими також можуть бути спеціалізовані пристрої, що використовуються для зберігання готівки, платіжних документів та валютних цінностей під час перевезення (кейси).

18.13.6.1. Кейс - сертифікований пристрій, призначений для забезпечення схоронності матеріальних цінностей під час інкасації та перевезення, з використанням технічних охоронних заходів (звукова, димова сигналізація, спеціальна фарба для пошкодження банкнот шляхом пофарбування), що забезпечують пошкодження валютних цінностей у разі несанкціонованого доступу до них.

18.13.6.2. За згодою Сторін перелік таких кейсів, їх марка, модель зазначаються у Договорі страхування.

18.13.7. Відповідальність Страховика починається з моменту приймання призначених до перевезення опломбованих інкасаторських сумок з готівкою персоналом, уповноваженим Страхувальником, під свою відповідальність у пункті відправлення, але не раніше набуття чинності Договором страхування, і припиняється в момент, коли зазначені вище сумки із готівкою будуть прийняті одержувачем під свою відповідальність у пункті доставки, але не пізніше зазначеної в Договорі дати закінчення строку дії Договору страхування.

18.13.8. Страхова сума встановлюється сторонами при укладанні Договору страхування. При страхуванні одиничного перевезення страхова сума встановлюється в межах номінальної суми грошей, що перевозяться. При страхуванні на строк страхова сума може встановлюватися в межах максимально можливої суми перевезених грошей протягом одного дня.

18.13.9. За домовленістю сторін страхова сума може бути виражена в будь-якій іноземній валюті, перевезення якої здійснює Страхувальник, і встановлюється за кожним видом валюти окремо, якщо чинним законодавством не передбачене інше.

18.13.10. Страхове відшкодування визначається:

а) при повній втраті готівки – в розмірі суми, фактично втраченої в межах страхової суми, але не більше суми, відображеної в супровідних документах (накладних, відомостях тощо) і облікових документах Страхувальника, а при недостатності відомостей, що містяться в них, або їх відсутності - в облікових документах відправників грошей;

б) при пошкодженні готівки – в розмірі суми фактично пошкоджених грошових знаків у межах страхової суми, але не більше суми, відображеної в супровідних документах (накладних, відомостях тощо) і облікових документах Страхувальника, а при недостатності відомостей, що містяться в них, або їх відсутності - в облікових документах відправника грошей.

Гроші вважаються пошкодженими при такому ступені втрати ознак платіжності справжніх національних або іноземних грошових знаків, коли відповідно до чинного законодавства, вказівок та інструкцій державних органів України або іноземних держав ці грошові знаки не можуть бути замінені на платіжні. Неможливість заміни неплатіжних грошових знаків повинна бути підтверджена документально.

За цими Правилами страхове відшкодування за грошові знаки, що втратили платіжні ознаки, але замінені на платіжні, не виплачується, а відшкодовуються тільки документально підтверджені витрати на їх заміну.

При виплаті страхового відшкодування за пошкоджені купюри Страховику повинні бути пред'явлені їх залишки або документ, що підтверджує їх повне вилучення з обігу підрозділом Національного банку України або іноземним банком.

в) якщо в момент страхового випадку Страхувальником здійснювалося перевезення іноземної валюти, а страхова сума за договором була встановлена в національній валюті, розмір збитку при загибелі, втраті або пошкодженні готівки визначається в гривневому еквіваленті за курсом Національного банку України, що діяв на дату укладання Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

18.13.11. Страховик може прийняти рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування або його зменшення, якщо страховий випадок настав:

а) внаслідок невиконання Страхувальником діючих інструкцій і вказівок державних органів щодо проведення касових операцій та інкасаторської діяльності;

б) виявлення факту збільшення страхового ризику, що відбувся після укладання договору страхування, про яке Страхувальник не повідомив Страховику;

в) внаслідок помилкових дій працівників служби інкасації при використанні спеціальних контейнерів для перевезення, крім випадків, коли Страхувальником за Договором страхування є служба інкасації або банк.

18.13.12. У випадку призупинення дії ліцензії на здійснення банківських операцій або інкасаторської діяльності Страховик не несе відповідальності за договором страхування протягом всього періоду призупинення дії ліцензії до дати фактичного поновлення її дії за розпорядженням Національного банку України.

18.13.13. У випадку відкликання (анулювання) ліцензії, виданої Страхувальнику на здійснення банківських операцій або інкасаторської діяльності, відповідальність Страховика за договором страхування припиняється з дати видання відповідного наказу, розпорядження Національного банку України.

18.13.14. Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про факт припинення або призупинення своєї діяльності з перевезення готівки, не пізніше 30 (тридцяти) робочих днів з дня припинення або призупинення такої діяльності, у випадках, перерахованих у цих Правил.

18.13.15. У випадку внесення змін у порядок регулювання банківської діяльності, грошового обігу або валютного регулювання рішеннями державних органів протягом строку дії договору страхування його умови можуть бути переглянуті з ініціативи кожної зі сторін.

18.14. Застереження про зміну способу відправки вантажу.

18.14.1. Якщо вантажі перевозяться іншим транспортним засобом, ніж це було зазначене в Договорі страхування, змінюється маршрут транспортування, погоджений при укладенні Договору страхування, або якщо вантажі перевантажуються, хоча в Договорі страхування було узгоджене пряме відправлення, Страховик звільняється від обов'язку виплатити страхове відшкодування.

18.14.2. Обов'язок Страховика щодо виплати страхового відшкодування зберігається, якщо після початку страхування спосіб відправлення змінюється або перевезення скасовується через настання застрахованого ризику або без згоди на це Страхувальника.

18.15. Застереження про продаж вантажів до закінчення застрахованого перевезення.

18.15.1. Якщо після початку дії Договору страхування рейс скасовується або не може бути завершений з яких-небудь інших причин, то у випадках, коли Страховик не звільняється від обов'язку виплатити страхове відшкодування, він може вимагати, щоб Страхувальник за його участю продав без посередника або на публічних торгах вантажі, які не можуть бути перевідправлені протягом прийняттого строку, або перевідправлення яких буде вимагати нерозмірних витрат. Якщо Страховик буде вимагати продажу вантажу, це повинно відбутися не пізніше 30 (тридцяти) робочих днів з дня отримання такої вимоги Страхувальником.

18.15.2. У випадку продажу вантажу Страхувальник може вимагати відшкодування різниці між страховою сумою та виручкою від продажу. Аналогічна вимога виникає у Страхувальника, коли вантажі повинні бути продані внаслідок настання страхового випадку.

Додаток
до Правил добровільного
страхування вантажів та багажу (вантажобагажу)
№ 91 від 23.05. 2019 р.

БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ ПО ДОБРОВІЛЬНОМУ СТРАХУВАННЮ ВАНТАЖІВ ТА БАГАЖУ (ВАНТАЖОБАГАЖУ)

1. Основні базові тарифи, наведені у Таблиці 1, розраховані для кожного окремого перевезення вантажу (багажу, вантажобагажу), що залежно від страхових ризиків та виду транспорту, яким здійснюється перевезення вантажу.

Таблиця 1

Види транспорту Страхові ризики	Водний транспорт	Авто- мобільний транспорт	Залізнич- ний транспорт	Авіацій- ний транспорт	Трубо- провідний транспорт
Пожежа, а також заходи вжиті з метою гасіння пожежі	0,07	0,08	0,10	0,10	0,10
Вибух	0,07	0,08	0,10	0,10	0,10
Удар блискавки	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Землетрус, виверження вулкану	0,03	0,03	0,03	0,03	0,05
Стихійні явища (лиха)	0,12	0,10	0,09	0,09	0,08
Посадка судна на мілину, викидання на берег, затоплення або перекидання судна, що здійснювало перевезення застрахованого вантажу	0,10	-----	-----	-----	-----
Перекидання або схід з рейок наземного транспортного засобу	-----	0,05	0,05	-----	-----
Зіткнення або контакт транспортного засобу, який перевозить застрахований вантаж, з будь-яким нерухомим або рухомим предметом (в тому числі дорожньо-транспортної пригоди з автомобільним транспортом), за виключенням контакту з водою	0,10	0,20	0,12	0,07	0,08
Аварія, аварійна посадка або падіння повітряного судна, що здійснювало перевезення застрахованого вантажу	-----	-----	-----	0,05	-----
Руйнування / провал мостів, тунелів	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Пропажа транспортного засобу безвісти разом з застрахованим вантажем	0,05	0,05	0,05	0,05	-----
Будь-які події при навантаженні, вивантаженні, укладці застрахованого вантажу на/в транспортний засіб, а також під час заправлення транспортного засобу паливом	0,07	0,07	0,07	0,07	0,03

Види транспорту	Водний транспорт	Авто-мобільний транспорт	Залізничний транспорт	Авіаційний транспорт	Трубо-провідний транспорт
Страхові ризики					
Підмочення або пошкодження застрахованого вантажу внаслідок проникнення морської, озерної або річкової води в судно або інший транспортний засіб, контейнер або місце зберігання застрахованого вантажу	0,10	0,06	0,06	0,06	-----
Викидання застрахованого палубного вантажу за борт водного транспортного засобу з метою рятування судна	0,10	-----	-----	-----	-----
Змивання застрахованого палубного вантажу хвилею за борт водного транспортного засобу	0,06	-----	-----	-----	-----
Падіння застрахованого вантажу за борт водного транспортного засобу	0,08	-----	-----	-----	-----
Пожегтвування застрахованим вантажем при загальній аварії	0,05	-----	-----	-----	-----
Крадіжка з проникненням, грабіж, розбій, умисне знищення та (або) пошкодження застрахованого вантажу та інші протиправні дії третіх осіб	0,16	0,18	0,18	0,16	0,14
Падіння літальних апаратів, їх уламків та об'єктів, що випали з них	0,01	0,01	0,01	-----	0,01
Інші передбачені Договором страхування ймовірні та випадкові події	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
Програми страхування					
«З відповідальністю за всі ризики» - Програма А.	0,75	0,80	0,70	0,50	0,72
«З відповідальністю за загибель і пошкодження» - Програма В.	0,55	0,60	0,55	0,40	0,42
«З відповідальністю за повну загибель (без відповідальності за пошкодження, крім випадків катастрофи)» - Програма С.	0,35	0,40	0,35	0,30	0,28

2. Ставка страхового тарифу за договором добровільного страхування вантажу (багажу, вантажобагажу) визначається з урахуванням за необхідності нижчезазначених коригуючих коефіцієнтів, що застосовуються до базового страхового тарифу:

2.1. Коригуючі коефіцієнти до основних базових тарифів, які враховують обставини, що впливають на ступінь ризику

Обставини, що впливають на ступінь ризику	Коригуючий коефіцієнт (діапазон)
Вид та особливості вантажу, (в т.ч. при страхуванні небезпечних вантажів), вид упаковки.	0,2–7,0
Характеристики транспортних засобів, якими здійснюється перевезення вантажів, спосіб відправки та перевезення вантажу.	0,1–5,0

Обставини, що впливають на ступінь ризику	Коригуючий коефіцієнт (діапазон)
Маршрут та строки перевезення, відстань, кліматичні умови, особливості пунктів відправлення та призначення.	0,1–6,0
Наявність перевалок/перевантажень в процесі транспортування.	1,0–2,0
Умови та строки проміжного зберігання (при поширенні відповідальності (страхового захисту) на період проміжного зберігання).	0,7–2,0
Умови забезпечення збереження вантажу (наявність запорно-пломбувальних пристроїв, інших запірних пристроїв та пломбування), наявність охорони (супроводу) вантажу.	0,5–1,0
Історія страхування, відомості про попередню практику транспортування аналогічних вантажів, інші фактори та індивідуальні умови договору страхування.	0,1–7,0
Порядок оплати страхового платежу. Співвідношення страхової суми та додаткових витрат.	0,2–2,0
Вид, розмір та спосіб встановлення та застосування франшизи. Кількість та регулярність перевезень.	0,3–4,0
Розмір страхової суми (лімітів зобов'язань Страховика щодо виплати страхового відшкодування). Інші чинники, що впливають на ступінь страхового ризику.	0,1–5,0

3. Конкретний розмір страхового тарифу визначається в договорі страхування за згодою Сторін договору страхування.

4. Норматив витрат на ведення справи становить до 65 відсотків величини страхового тарифу.

Актуарій

Іванько Ю.О.

*Свідоцтво на право
займатися
актуарними розрахунками
та посвідчувати їх
№01-017 від 08.10.2015 р.*